

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ

Υπό τοῦ κ. ΠΟΛ. Α. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Ἡ θέσις τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν Κόσμον

Ἡ θέσις ἰσχύος τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν κόσμον, ἡ ὁποία ἤδη μετὰ τὸν πρῶτον πόλεμον εἶχεν ἐξασθενήσει αἰσθητῶς, ἐφθασε μετὰ τὴν λήξιν τοῦ δευτέρου εἰς τὸ μηδέν. Ἡ πτώσις αὕτη δὲν ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἐκ τοῦ πολέμου ὀλικὰς καταστροφὰς καὶ τὴν τεραστίαν αἱμορραγίαν τῶν πληθυσμῶν τῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν τῶν ἔξω αὐτῆς χωρῶν.

Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἀμερικῆς ὡς δυνάμεως πρώτης γραμμῆς σημειοῦται ἤδη μετὰ τὸν πρῶτον πόλεμον, ὅτε ἡ χώρα αὕτη ἀπὸ χρεώστης κατέστη πιστωτῆς τῆς Εὐρώπης. Ὡς ἀντίρροπον τῆς Ἀμερικῆς ἐνεφανίσθη μετὰ τὸν δευτερον πόλεμον ἡ Ρωσία. Αἱ ἐπιδιώξεις τῶν δύο τεραστίων τούτων κέντρων συγκεντρώσεως πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἰσχύος ἐφάνη πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ συγκρουσθοῦν ἐπὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου.

Πλὴν ὅμως τῶν δύο τούτων ἰσχυρῶν γειτόνων, ἡ Εὐρώπη εὐρέθη ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς καταρεύσεως τοῦ ἀποικισμού, τῆς παναραβικῆς κινήσεως καὶ τῶν πιέσεων ἐκ τῶν ἐξελιξέων εἰς τὴν μαύρην Ἠπειρον. Ἡ μετατροπὴ τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας εἰς Κοινοπολιτεῖαν, ἡ ἐκδίωξις τῶν Ὀλλανδῶν ἀπὸ τὴν Ἰνδονησίαν, αἱ πολεμικαὶ ἀποικιακαὶ περιπέτειαι τῶν Γάλλων εἰς τὴν ἄπω Ἀνατολήν· ὁ πόλεμος τῆς Ἀλγερίας καὶ σήμερον τὰ γεγονότα τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἐνώσεως καὶ τοῦ Κογκό εἶναι δραματικοὶ σταθμοὶ τῆς ἐξελιξέως ταύτης. Ὁ ἀποκλεισμός τοῦ Βερολίνου καὶ ἡ κρίσις τοῦ Σουέξ εἶναι συγκλονιστικὰ ἀποκορυφώματα τῶν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης ἀσκουμένων ἐκ τῶν ἔξωθεν πιέσεων, ὑπενθυμίζοντα τραγικὰς στιγμὰς τῆς Βασιλευσύης πρὸ τῆς ἀλώσεως. Εἰς τὴν ἄπω Ἀσίαν δύο Δυνάμεις, ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα καὶ ἡ Ἰνδία, ἐτοιμάζονται νὰ καταλάβουν τὴν τρίτην καὶ τετάρτην θέσιν εἰς τὴν ἱεράρχησιν τῶν μεγάλων Δυνάμεων τοῦ Κόσμου, εἶναι κατόπιν τούτου νοητόν, ὅτι αἱ δυσμενεῖς διὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης

ἐξελίξεις αὐται δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀφήσουν τοὺς μεγάλους εὐρωπαϊοὺς πολιτικοὺς ἀσυγκινήτους καὶ ἐν ἀδρανεῖα.

Οἱ μελετηταὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Εὐρώπης συμφωνοῦν σήμερον, ὅτι ἀπὸ τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὁπότε ἤρχισαν νὰ ἐγκυαταλείπωνται αἱ ἀρχαὶ τῆς φιλελευθέρου οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς Εὐρώπης καθυστέρησεν αἰσθητῶς. Στενόκαρδοι ἐθνικοπολιτικαὶ σκέψεις περιώρισαν τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα εἰς τὰ ἐθνικὰ σύνορα, ἔστω καὶ ἂν τοῦτο ἐγένετο εἰς ἄλλοις τῆς οἰκονομικῆς ἀποδόσεως. Ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ βασικωτέρου δόγματος τῆς Οἰκονομίας, τοῦτέστι τῆς ἀρχῆς τῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας, ἐδημιούργησεν εἰς τὰ διάφορα Κράτη πλείστας ὄσας παραγωγικὰς μονάδας, αἱ ὁποῖαι ἐσπατάλων τοὺς διαθέσιμους, συνήθως πενιχρούς, συντελεστάς παραγωγῆς, μὲ ἀποτέλεσμα ὑψηλὸν κόστος, καὶ συνεπῆς τούτου αἰσθητὴν μείωσιν τῆς ἀγοραστικῆς ἱκανότητος τῶν πληθυσμῶν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τοῦναντίον, οἱ μεταναστεύσαντες συμπατριῶται αὐτῶν τῶν Εὐρωπαίων, ἀναπτύξαντες κατ' ἐξοχὴν φιλελευθέρον τρόπον ζωῆς καὶ σκέψεως, ἐπραγματοποίησαν κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον πραγματικὰ θύματα οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως.

Μεταπολεμικῶς, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν προηγουμένων ἐκτεθέντων γεγονότων, ἐτέθησαν αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ ὑπὸ διερεύνησιν, ὑπὸ τὸ πρῶμα τῶν νέων ἐξελίξεων τῆς ἐπεκτατικῆς τεχνικῆς. Τότε διεπιστώθη, ὅτι πλείστα ὄσας οἰκονομικὰ συνθήματα, τόσον τῆς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας, ὅσον καὶ τῆς ἐκλαϊκευμένης οἰκονομικῆς, ὡς τὸ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν συναλλαγματικῶν ἀποθεμάτων, τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, τῆς χρησιμοποίησεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν, τιθέμενα ὡς ἐτίθεντο μέχρι τότε, ἦσαν χιμαιρικὰ δεισιδαιμονία καὶ δὲν συνέβαλλον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν.

Ἐπίσης ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ δασμολογικὴ προστασία, χωρὶς νὰ ὠφελῆ ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῆς Οἰκονομίας οὐδένα, εἶναι μέτρον κατ' ἐξοχὴν ἀντικοινωνικόν, ὡς μειοῦν τὴν ἀγοραστικὴν ἱκανότητα τῶν εἰσοδημάτων καὶ συνεπῶς περιορίζον παραγωγὴν καὶ ἀπασχόλησιν.

Ὅντω, ἐπεκράτησε καὶ πάλιν ἡ πεποίθησις, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας, ἐπιτευκτὴ σήμερον, λόγῳ τῶν τεχνικῶν προόδων, μόνον ἐντὸς εὐρέων οἰκονομικῶν χώρων, δύναται νὰ ἐπαναδώσῃ εἰς τὴν Εὐρώπην τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἰσχύν, τὰ ὁποῖα εἶχε πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου.

Ἐπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἐμελετήθησαν καὶ ἰδρύθησαν οἱ διάφοροι ὄργανισμοὶ οἰκονομικῆς συνεργασίας εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ἱστορικοὶ παραλληλισμοὶ

Εἶναι χρήσιμον κατὰ τὴν μελέτην θεμάτων κεφαλαιώδους σημασίας νὰ ἐρευνηθῶνται τὸ παρελθόν, διὰ νὰ ἐρμηνευθοῦν τὰ αἷτια, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὰ ζητήματα τῆς σήμερον, καὶ νὰ εὐρεθοῦν σημεῖα συγκρίσεως μὲ προῦπαρξάσας καταστάσεις καὶ πρότυπα.

Τὸ μεταπολεμικὸν οἰκονομικὸν καθεστῶς περιορισμῶν καὶ ψευδοκατευθυνόμενης Οἰκονομίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐδημιουργήθη κυρίως μετὰ τὸ 1930, ὁπότε ἡ κρίσις ἐξωτερικῶν πληρωμῶν ἠνάγκασε διάφορα Κράτη νὰ ἐγκυαταλείψουν

πλήρως τὴν ἐλευθερίαν τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν, ἢ ὁποῖα ἐκράτει ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, καὶ νὰ ἐφαρμόσουν τὸ βολικὸν διὰ τὴν διοίκησιν σύστημα διμερῶν συμβάσεων συμφητισμοῦ. Αἱ καθέκαστα ἔθνη καὶ Οἰκονομίαι ἐτοποθετήθησαν, τρόπον τινά, ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ Προκρούστου καὶ ἀπεκόπητο τὸ ἐξέχον σκέλος, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ περισσεύον τμήμα θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιοῖται πρὸς ἐπιμήκυνσιν τοῦ βραχέος. Συνέπεια τῶν μέτρων τούτων ὑπῆρξεν ἡ πρωτοφανὴς καθυστέρησις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Εὐρώπης. Κατὰ τὸν Σουηδὸν Svenilson, εἰς τὴν μεταξὺ τῶν δύο πολέμων εἰκοσαετίαν, ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή καὶ ἡ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ἠδύνηθησαν μόνον κατὰ 2%, ἡ γεωργικὴ παραγωγή κατὰ 1,5%, ἐνῶ ὁ πληθυσμὸς ἠδύνηθη κατὰ 13%. Ἡ μέση ἐτησίαι αὐξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀνήλθεν εἰς μόνον 0,8%. Ἡ ἀναστάσις τῆς Οἰκονομίας τῶν Κρατῶν μετὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἐγενέικε, κατ' ἀρχάς, τὰς παρεμβατικὰς μεθόδους οἰκονομικῆς πολιτικῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν περιορισμὸν τῶν συναλλαγῶν, ἄνευ προοπτικῆς τινος ἀναπτύξεως τῶν μὲ ρυθμὸν ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς δημιουργουμένας κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου.

Κατὰ τὸ παρόμοιον εἶχε συμβῆ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος μετὰ τοὺς Ναπολεοντείους πολέμους καὶ τὰς ἐπακολουθησάσας εἰς τὰ Κράτη τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης κοινωνικὰς διαταραχάς, συνέπεια τῆς ἐπιδράσεως τῶν Ἀρχῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ Οἰκονομία τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν εἶχε κλονισθῆ ἐκ δάθρων. Αἱ πολεμικαὶ καταστροφαί, ἡ ἀπομύζησις τῶν κατεχομένων χωρῶν ὑπὸ τῶν στρατῶν κατοχῆς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἡπειρωτικοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐγένοντο αἰσθητὰ ἐπὶ δεκαετηρίδας μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου καὶ ἤσκουν κατασταλτικὰς πιέσεις ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας. Ἐντονώτερον ἢ ἄλλοτε ἐγένετο αἰσθητὴ ἡ διαταραχὴ τῆς Οἰκονομίας εἰς τὴν Γερμανίαν, ἢ ὁποῖα ἦτο τότε διηρημένη εἰς πληθὺν ἀνεξαρτήτων κρατιδίων, μὲ στεγανῶς κλειστὰ διὰ τὸ ἐμπόριον σύνορα, μὲ διάφορον οἰκονομικὸν σύστημα, μὲ δασμοὺς καὶ διαπύλια τέλη. Τὸ μωσαϊκὸν αὐτὸ τῶν κρατιδίων εὐρίσκετο μεταξὺ μεγάλων συμπαγῶν Κρατῶν, τῆς Αὐστροουγγρικῆς Μοναρχίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσίας. Τὰ στενὰ συμφέροντα τῶν κατὰ τόπους ἀρχόντων ἠννοοῦντο ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος οἰκονομικοῦ καθεστώτος τῶν στενῶν χώρων, ἐνῶ τὰ συμφέροντα τῆς ὁλόκληρης παρεβλέποντο. Πρὸς τὰς ὑφισταμένας τότε οἰκονομικὰς θεωρίας τῶν Φυσικρατῶν εἰς Γαλλίαν καὶ τῆς Φιλελευθέρου Οἰκονομικῆς Σχολῆς, ἰδιαιτέρως τῶν Adam Smith καὶ Davis Hume εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἠμιλλῶντο τὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν θέσπισιν κατευθυντικῶν μέτρων, περιορισμῶν καὶ ὑψηλῶν τελωνειακῶν δασμῶν. Ἐξηκολούθει νὰ ἐπικρατῆ τὸ πνεῦμα τοῦ πρακτικῶς παρωχημένου πλέον μερκαντιλισμοῦ καὶ τοῦ καμεραλισμοῦ καὶ πολιτικοῦ ρομαντισμοῦ τοῦ αὐστριακοῦ Adam Mueller.

Ὁξυδερκεῖς ὅμως πολιτικοὶ τῶν γερμανικῶν κρατῶν, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ προοδευτικοῦ καγκελλαρίου τῆς Πρωσίας πρίγκιπος Hardenberg, ὁπαδοὶ τῆς φιλελευθέρου Οἰκονομίας, διέγνωσαν ἐγκαίρως τὸ ἀκατάλληλον τῶν ἐφαρμοζομένων μέχρι τότε οἰκονομικῶν συστημάτων καὶ κατένόησαν, ὅτι ἡ ἐλευθερία τῶν συναλλαγῶν καὶ ἡ διεύρυνσις τοῦ οἰκονομικοῦ χώρου θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι αἱ δάσεις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς καθυστερημένης ἔναντι τῶν ἄλλων

Γερμανίας. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Πρωσίας Karl Georg Maassen εἰς ὑπόμνημά του λέγει: «Ὁ ἐπιχειρηματίας δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ βασίζεταί εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Κράτους καὶ πρέπει ὑπ' εὐθύνην του νὰ ἐλέγχει τὰς ἱκανότητάς του καὶ νὰ ἐκλέγῃ τὰ μέσα τῆς δράσεώς του. Τοιοῦτοτρόπως μόνον εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφευχθοῦν ἀσκοποὶ ἐπενδύσεις καὶ νὰ μειωθοῦν αἱ τιμαὶ τῶν προϊόντων. Αἱ οὕτω προκύπτουσαι οἰκονομίαι θὰ εἶναι ἐπ' ὠφελείᾳ ὄλων». Εἰς ἀπάντησιν δὲ ὑπομνήματος βιομηχάνων τῆς περιοχῆς τοῦ Ρήνου, ἡ ὁποία μόλις εἶχε προσαρτηθῆ εἰς τὴν Πρωσίαν, ζητούντων δασμολογικὴν προστασίαν, ὁ πρίγκιψ Χάρντεμπεργκ ἀπήντησεν: «Φρονῶ, ὅτι δέον ἰδιαιτέρως νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τοῦ ὅτι ἡ πρόσδος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας ἐξαρτᾶται πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐμψυχώνει τὸν ἐπιχειρηματίαν, παρὰ ἀπὸ ἰδιαιτέρα μέτρα τῆς Κυβερνήσεως. Ὑπάρχει θεατικῶς τρόπος προωθήσεως τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, ὁ ὁποῖος δίδει πρόσκαιρα ὀφέλη εἰς τὸν καθέκαστα ἐπιχειρηματίαν, ὁ τρόπος ὅμως οὗτος περικλείει τὸ σπέρμα τῆς καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν κατόπιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προλάβῃ ἡ ἰσχύς καὶ ἡ ἐπιδεξιότης τῆς Κυβερνήσεως. Εἰσαγωγαὶ καὶ ἐξαγωγαὶ συνδέονται ὀργανικῶς μεταξὺ των. Ἐὰν ὁ ξένος παρεμποδισθῆ νὰ πωλήσῃ τὰ προϊόντα του, χάνει τὰ μέσα διὰ νὰ ἀγοράσῃ τὰ ἰδικά μας...». Δέον ἐνταῦθα νὰ μὴ λησμονηταί, ὅτι ἡ Πρωσία, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς χώρας, Γαλλίαν, Αὐστρουγγαρίαν καὶ Ἀγγλίαν, ἦτο ὑπανάπτικτος χώρα, ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἔνοιαν.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς φιλελευθέρως οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς δημιουργίας κατὰ τὸ 1833 τοῦ εὐρέως οἰκονομικοῦ χώρου τῆς γερμανικῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως μετὰ 24,5 ἑκατομ. κατοίκων, οὐχὶ μόνον ἀνέρρωσε ταχέως ὁ γερμανικὸς χώρος, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ἡ εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομία ἀνεπτύχθη ὅσον οὐδέποτε προηγουμένως. Τὸ κοινὸν δασμολόγιον τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως δὲν ἐχρησιμοποίησε τοὺς δασμοὺς ὡς μέσον τεχνικῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας, διότι ἐθεωρήθη ὅτι τοιοῦτοι δασμοὶ εὐνοοῦν τὴν αἰσχοκέρδειαν καὶ τὸ λαθρεμπόριον ὑπὸ πάσης αὐτῶν τὰς μορφάς. Ἐντὸς βραχυτάτου σχετικῶς χρόνου, ἡ περιοχὴ τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως κατέστη ὑπολογισίμος οἰκονομικὴ δύναμις.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐνθα ἰσχυρῶς τότε ἰσχυρῶς προστατευτικὸν καθεστῶς, οἱ οἰκονομικοὶ κύκλοι τῆς Σίτυ τοῦ Λονδίνου, κατὰ τὸ 1820, ὑπέβαλον ὑπόμνημα εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, τονίζοντες, ὅτι αἱ πρωσσικαὶ μεταρρυθμίσεις ἔπρεπε νὰ ἀποτελέσουν παράδειγμα πρὸς μίμησιν διὰ τὰ ἄλλα κράτη, διότι ἡ οἰκονομικὴ αὐτὴ πολιτικὴ θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνταλλαγὴν πολυπλευρῶν πλεονεκτημάτων καὶ θὰ προσφέρῃ εἰς τοὺς πολίτας τῶν κρατῶν εὐημερίαν. Ἀργότερον, ὁ William Huskisson, εἰς τῶν μεγαλυτέρων πολιτικῶν τῆς Ἀγγλίας, εἰς περίφημον κηραστάντα λόγον του πρὸ τοῦ Κοινοβουλίου, ἐζήτησε τὴν ἐφαρμογὴν φιλελευθέρως οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Ἡ Ὄργανισμὸς Ἐυρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ)

Ἐὰν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δὲν ἀνεφέροντο ὀνόματα καὶ χρονολογία, θὰ ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ υποθέσῃ, ὅτι ταῦτα ἀφοροῦν τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην τῶν μεταπολεμικῶν χρόνων.

Όπως και τότε, ούτω και κατά τον τελευταίον πόλεμον ανεπτύχθησαν ιδιαιτερώς αἱ παραγωγικαὶ μέθοδοι καὶ ἡ τεχνικὴ. Ἐν ἀντιθέσει, ὁμως, πρὸς τὴν μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ οἰκονομικὴ ἔρευνα καὶ ὀργάνωσις δὲν ανεπτύχθησαν ἀναλόγως πρὸς τὴν τεχνικὴν πρόοδον καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κινήσουν ταύτην πρὸς αὐξήσιν τῆς εὐημερίας τῶν ἀνθρώπων, σήμερον ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη κατώρθωσε νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὰς τεχνικὰς κατακτήσεις διὰ τὴν εἰρηλικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν ἀνοδὸν τοῦ βιοτικῆ ἐπιπέδου. Αἱ τεχνικαὶ αὗται μέθοδοι, βάσει τῶν ὁποίων ἡ παραγωγὴ δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ οὐρανὴποτε αὐξήσιν τῆς ζήτησεως μὲ πολὺ χαμηλὸν κόστος, προϋποθέτουν ἀνεπτυγμένην οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν ὀργάνωσιν, ἐξειδίκευσιν καὶ αὐτοματοποιήσιν τῆς παραγωγῆς καὶ ὀργάνωσιν τῆς ἀγορᾶς. Ταῦτα δύναται νὰ ἐπιτευχθοῦν δι' ἐντατικῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας, δυνατῆς μόνον ἐντὸς εὐρέων οἰκονομικῶν χώρων.

Ἡ πεῖρα τῆς τριακονταετίας τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περιορισμῶν ἀπέδειξεν, ὅτι κλειστοὶ οἰκονομικοὶ χώροι, ἄκρτος παρεμβρατισμὸς καὶ κατεύθυνσις τῆς Οἰκονομίας συμπιέζουν ταύτην εἰς τὴν στάθμην τοῦ ἐλαχίστου καὶ δὲν δρῶν ἀνορθωτικῶς.

Ἐγκαίρως, ὁμως, ἠκούσθη καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Εὐρώπῃν ἡ φωνὴ δξυδερκῶν πολιτικῶν διαδλεπόντων τὴν ἀνάρρωσιν τῆς ἐρειπωθείσης ὑπὸ τοῦ πολέμου Οἰκονομίας, εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν κατάργησιν τῶν φραγμῶν τῆς διεθνοῦς διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν, ὑπηρεσιῶν καὶ κεφαλαίων. Ἡ πρώτη πρακτικὴ καὶ συστηματικὴ προσπάθεια ἐξυγιάνσεως τῆς Οἰκονομίας τῆς μεταπολεμικῆς Εὐρώπης, ἐπὶ εὐρείας βάσεως, ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐχορηγήθη βοήθεια πρὸς τὰ πληγέντα Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ταῦτα θὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν λύσιν τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων των, καὶ ἐπεδιώχθη διὰ τῆς δημιουργίας τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ) ἡ ἀπάλυνσις τῶν μειονεκτημάτων τῶν διμερῶν ἀνταλλαγῶν. Εἰς τὸν Ὄργανισμὸν ἔλαβον μέρος τὰ ἐξῆς 18 Κράτη: Γαλλία, Γερμανία, Μεγ. Βρετανία, Βέλγιον, Ὀλλανδία, Λουξεμβούργον, Δανία, Ἰρλανδία, Ἰταλία, Αὐστρία, Ἰσπανία, Ἑλβετία, Σουηδία, Πορτογαλία, Ἑλλάς, Τουρκία, Νορβηγία, ἀργότερον δὲ καὶ ἡ Ἰσπανία. Διὰ τοῦ Συμφώνου τῆς Ἰδρύσεως τοῦ Ὄργανισμοῦ τούτου ἀνέλαβον τὰ συμμετέχοντα Κράτη ὑποχρέωσιν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς τῶν Οἰκονομίας, τὴν κατάργησιν τῶν περιορισμῶν τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος καὶ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως. Κατ' ἀρχὰς ἐθεσπίσθη πολυμερὴς συμψηφισμὸς τῶν ἐκατέρωθεν ἀπαιτήσεων, τῇ βοήθειᾳ τῶν ἀποκληθέντων «τραθηκτικῶν δικαιωμάτων» (Drawing Rights), κατόπιν δὲ ἰδρῶθη, ὁρίζει τῆς κτηθείσης ἐκ τῆς λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ τούτου πείρας, ἡ Ἐνωσις Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν (ΕΕΠ).

Ἀμφότερα τὰ μέτρα συνέβηλον οὐσιωδῶς εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῆς δημιουργίας ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν διμερῶν συμψηφισμῶν, ἐπέτρεψαν τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἐμποροῦ εἰς μεγάλην κλίμακα καὶ ἀπεδείχθησαν ἀποδοτικὰ καὶ εἰς περιπτώσεις ἀκόμη ὅπου ἐξεδηλώθησαν βαρεταὶ οἰκονομικαὶ κρίσεις, ὡς ἡ γερμανικὴ τοῦ χειμῶνος 1950—51, ἡ τῆς Βελγολουξεμβουργικῆς οἰκονομικῆς

ένωσης του 1952 και της Γαλλίας του 1956. Ἡ επέμβασις εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τῆς Ἐνώσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν ἔσωσε κυριολεκτικῶς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομίαν ἀπὸ ἀνωμαλίας, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις δὲν ἠδύνατο νὰ προβλεφθῇ. Τὸ μεταξὺ τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν ἐμπόριον ἠδξήθη μεταξὺ 1948 καὶ 1959 ἀπὸ 7,0 δις. δολλ. εἰς 22,9 ἐνῶ τὸ μικτὸν ἐθνικὸν εἰσόδημα αὐτῶν ἠδξήθη μεταξὺ 1948 καὶ 1951 ὀνομαστικῶς μὲν κατὰ 80 %, πραγματικῶς δὲ κατὰ 70 %, ἤτοι ἀπὸ 153,3 δις. δολλ. εἰς 275,9. Τὴν περίοδον τῆς ἀνασυγκροτήσεως ἠκολούθησε διὰ τὰ Δυτικὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη περίοδος πρωτοφανοῦς μέχρι τοῦδε οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ εὐημερίας.

Παράλληλως πρὸς τὰς οὐσιαστικὰς ταύτας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερον ὁ Ὅργανισμός, ἐπέτρεψεν ἐκ παραλλήλου, λόγῳ τῆς διαρκοῦς παρακολουθήσεως τῶν οἰκονομικῶν συστημάτων τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν, νὰ μελετηθοῦν καὶ νὰ ἀναλυθοῦν αἱ καθ' ἑκαστα δυσχέρειαι τῶν Κρατῶν αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἰδιότητι τῆς διαρθρώσεως τῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς διοικήσεώς των. Ἐγένοντο ὑποδείξεις λήψεως καταλλήλων μέτρων, τὰς ὁποίας τὰ συμμετέχοντα Κράτη ἐνίστε δὲν ἠδύνατο ἀζημιώτως νὰ ἀγνοήσουν. Οὕτω, ἐξουδετερώθησαν σοβαροὶ παράγοντες οἰκονομικῆς ἀσταθείας. Ἡ λειτουργία τῆς ΕΕΠ δὲν ἦτο, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, εἰμὴ ὑποκατάστασις τῆς περιωρισμένης μετατρεψιμότητος τῶν νομισμάτων τῶν διαφόρων Κρατῶν, ἐπιτρέπουσα πολυμερεῖς συναλλαγὰς μεταξὺ τῶν συμμετεχόντων εἰς αὐτὴν Κρατῶν.

Σὺν τῇ προόδῳ ὅμως τῆς Οἰκονομίας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ΕΕΠ, λόγῳ τοῦ περιφερειακοῦ χαρακτῆρος της, δὲν ἐπῆρκει πλέον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὄλων τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐδημιουργοῦντο.

Ἐνθαρρυνθεὶς ὁ Ὅργανισμός Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μεταξὺ Μ. Βρετανίας καὶ Δυτικῆς Γερμανίας ἐφαρμοσθείσης μετατρεψιμότητος τοῦ νομισματός των καὶ ἐπιθυμῶν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ΕΕΠ εἰς ὄργανον ἀνταποκρινόμενον ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς πλήρους ἀπελευθερώσεως τῶν συναλλαγῶν, συνῆψε μεταξὺ τῶν μελῶν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1955 τὸ εὐρωπαϊκὸν νομισματικὸν σύμφωνον, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ 1958.

Ἡ διαφορά μεταξὺ Ἐνώσεως Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Νομισματικοῦ Συμφώνου συνίσταται εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς αὐτομάτου πιστοδοτήσεως διὰ Ταμείου χορηγοῦντος μὴ αὐτομάτως ἀλλὰ κατὰ περιστάσεις τὰς ἀναγκαίας πιστώσεις. Ἡ κατάργησις τῆς αὐτομάτου πιστοδοτήσεως εἶναι πρακτικῶς κάτι τὸ ἀνάλογον μὲ τὴν μετατρεψιμότητα μεταξὺ τῶν Μελῶν - Κρατῶν.

Διὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ἐντὸς δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, ἐπετεύχθησαν πρόοδοι εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῶν Συναλλαγῶν καὶ δὲν ἀπέμεινεν εἰμὴ μόνον ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν, ἕνα ὀλοκληρωθῆ ἡ δημιουργία εὐρέος οἰκονομικοῦ χώρου τῆς Εὐρώπης.

Ἐπὶ τοῦ θεμελιώδους ὅμως τούτου τομέως ὁ ΟΕΟΣ, λόγῳ τῆς ὀργανικῆς συνθέσεώς του, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα, διότι οὐδὲν εἶχεν ἀποφασιστικὸν δικαίωμα ἐπηρεασμοῦ τῆς πολιτικῆς τῶν καθ' ἑκάστα Κρατῶν.

Ὁ πρῶν διευθυντῆς τοῦ ΟΕΟΣ κ. De Carmoy γράφει χαρακτηριστικῶς

τὰ ἐξῆς: «Εἰς τὸν Ὅργανισμόν τοῦτον πολλαὶ σκέψεις καὶ προτάσεις δὲν ἠδύ-
ναντο νὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ συνεπῶς τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα ἦσαν ἀπατηλά,
διότι δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ τὸ ἔθῃμα μεταξὺ σκέψεως καὶ δράσεως. Λόγω ἐλλεί-
ψεως ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς λήψιν συγκεκριμένων μέτρων, ὁ ΟΕΟΣ, ὁ ὁποῖος
ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐκτελεστικὸν ὄργανον, παρέμεινε εἰς τὸ στάδιον τῶν μελετῶν».

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἐμπορίου κατὰ 90%, ἤρχισαν νὰ ἐμφανίζω-
νται ἐντονώτερον τὰ λοιπὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα παρενεβάλλοντο εἰς τὴν ἀνάπτυξιν
τῶν συναλλαγῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν οἱ δασμοί.
Συγχρόνως διεπιστώθη, ὅτι τὸ GATT (Γενικὸν Σύμφωνον Ἐμπορίου καὶ Δα-
σμῶν), τοῦ ὁποῖου κύριος σκοπὸς εἶναι ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν, δὲν δύναται διὰ
τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐφηρμοσμένων μεθόδων νὰ προχωρήσῃ πέραν τοῦ μέχρι τοῦδε
ἐπιτευχθέντος.

Περιφερειακαὶ Ὁργάνωσεις

Διαβλέποντα τὰς ὀργανικὰς ταύτας ἀδυναμίας τοῦ ΟΕΟΣ, διάφορα συμμετέ-
χοντα Κράτη, τὰ ὁποῖα ἐπεθύμουν δυναμικὴν ἀνάπτυξιν τῶν Οἰκονομιῶν των, ἐπε-
χειρήσαν ἢ ἐπέτυχον τὴν δημιουργίαν εὐρύτερων οἰκονομικῶν χώρων, ὡς π.χ.
τὴν Τελωνειακὴν Ἐνώσιν Benelux μεταξὺ Βελγίου, Ὁλλανδίας καὶ Λουξεμ-
βούργου.

Τὰ ἀποτελέσματα λειτουργίας τῆς Benelux ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας τῶν συμμε-
τεχουσῶν εἰς αὐτὴν χωρῶν ὑπῆρξεν τὰ μάλιστα ἰκανοποιητικὰ. Τόσον τὰ εἰσοδήματα
τῶν ἐργαζομένων ὅσον καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἀπασχολήσεως εὐρίσκονται εἰς ὑψηλὰ
ἐπίπεδα, λειτουργικαὶ δὲ κρίσεις τῆς Οἰκονομίας κατωρθώθη νὰ ὑπερπηδηθοῦν
εὐκόλως. Οὐχ ἦττον ὅμως δὲν δύνανται νὰ συναχθοῦν γενικὰ συμπεράσματα ἐφαρ-
μόσιμα ἐπὶ τῆς εὐρείας ἐυρωπαϊκῆς συνεργασίας ἐκ τῶν δεδομένων τῆς Benelux,
διότι τόσον ἀπὸ ἀπόψεως νοοτροπίας πληθυσμοῦ ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπίψεως μορφῆς
τῆς Οἰκονομίας τῶν τριῶν κρατῶν αἱ προϋποθέσεις ὁμαλῆς λειτουργίας τῆς Ἐνώ-
σεως εἶναι εὐνοϊκώτεροι ἢ μεταξὺ τῶν 18 Κρατῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἐυρωπαϊκῆς
Οἰκονομικῆς Συνεργασίας.

Σειρὰ ὀλη προσπαθειῶν ὠλοκληρωμένης οἰκονομικῆς συνεργασίας μεταξὺ
Κρατῶν καὶ διευρύνσεως τοῦ οἰκονομικοῦ χώρου εἶχεν ὀλιγώτερον ἐπιτυχητὰ ἀπο-
τελέσματα. Οὕτω, ἐν ἔτει 1949 ἐπεχειρήθη στενωτέρη οἰκονομικὴ συνεργασία
μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, διὰ τῆς καταργήσεως τόσον τῶν ποσοτικῶν περιο-
ρισμῶν ὅσον καὶ τῶν δασμῶν τῶν εἰσαγωγῶν, ἐπεδιώχθη δὲ καὶ ἐπαφὴ μὲ τὰ
Κράτη τῆς Benelux ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ νομισματικοῦ τομέως. Πλὴν ὅμως,
τὰ σχέδια ταῦτα δὲν ἐπροχώρησαν πέραν τοῦ προπαρασκευαστικοῦ σταδίου, ὅπως
καὶ ἐπιδιώξεις στενωτέρας συνεργασίας τῆς Μ. Βρετανίας μετὰ τῶν Σκανδιναυ-
κῶν Χωρῶν. Ἐπίσης ἐμελετήθη ἡ ἔδρυσις τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως τοῦ Βορρᾶ
μεταξὺ τῶν Σκανδιναυκῶν Χωρῶν, χωρὶς νὰ ἀπολήξῃ εἰς ἀποτελέσμα τι.

Πλὴν τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν δημιουργίας περιφερειακῶν χώρων οἰκονομι-
κῆς συνεργασίας, δὲν ἔλειψαν καὶ προτάσεις προβλέπουσαι οἰκονομικὴν ὀλοκλή-
ρωσιν κατὰ τομεῖς τοῦ συνόλου τοῦ Δυτικοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ χώρου. Ὁ τότε Γάλλος
Ἐμπορογὸς τῆς Γεωργίας κ. Pflimlin ἐπρότεινε π.χ. τὴν δημιουργίαν ἀγροτικῆς

ένωσης δια τής δημιουργίας κοινής αγοράς δια τὰ σιτηρά, τήν ζάχαριν καί τὸ γάλα. Ὁ Ὀλλανδὸς Ὑπουργὸς τής Γεωργίας κ. Mansholt ἐπρότεινε τήν ἔδρυσιν διευρωπαϊκῆς ἀγροτικῆς κυβερνήσεως. Ὁ Γάλλος Ὑπουργὸς τῶν Συγκοινωνιῶν κ. Bonnfous ἐπέδωξε τήν ἔδρυσιν κεντρικῆς διευρωπαϊκῆς διοικήσεως τῶν συγκοινωνιῶν καί γενικώτερον ἐνεφανίσθησαν σχέδια δλοκληρώσεως οἰκονομικῶν καί κοινωνικῶν τομέων ἀπὸ πλείστους ὄσους σημαίνοντας πολιτικούς τής Εὐρώπης.

Κοινοπραξία Ἄνθρακος καί Χάλυβος

Τὸ πρῶτον συγκεκριμένον βῆμα πρὸς ἐπίτευξιν τής εὐρωπαϊκῆς δλοκληρώσεως εἶναι ἡ ἔδρυσιν τής Κοινοπραξίας Ἄνθρακος καί Χάλυβος μεταξὺ τῶν ἑξ Κρατῶν, Γαλλίας, Γερμανίας, Ἰταλίας, Βελγίου, Ὀλλανδίας καί Λουξεμβούργου. Ἡ ὀργάνωσις τής Κοινοπραξίας ἐγένετο θάσει σχεδίου τοῦ τότε Γάλλου Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Robert Schumann, τὸ ὅποιον συνέταξεν οὗτος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Jean Monnet. Τὸ σχετικὸν σύμφωνον ὑπεγράφη τήν 18ην Ἀπριλίου 1951 καί ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ τήν 25ην Ἰουλίου 1952.

Διὰ τής ἔδρυσεως τής Κοινοπραξίας ἐπετεύχθη διὰ πρώτην φοράν ἡ στενωτέρα σύνδεσις ἑξ οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν, ἐπιθυμοσῶν πλήρη οἰκονομικὴν δλοκλήρωσιν.

Ἡ πολιτικὴ καί οἰκονομικὴ σκέψις, ἡ ὁποία ἐπεκράτησε κατὰ τήν ἔδρυσιν τής Κοινοπραξίας, εἶναι ὅτι ἀπλή συνεργασία μεταξὺ ἐνίων εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν δὲν ἐπῆρκει πρὸς κυριάρχησιν τῶν παρόντων καί μελλοντικῶν προβλημάτων. Πρέπει νὰ δημιουργηθῇ εὐρὺς οἰκονομικὸς χώρος, ὁ ὁποῖος, ὅμως, διὰ νὰ λειτουργήσῃ ἀποδοτικῶς, ἀπαιτεῖ τήν ἔνταξιν τῶν Κρατῶν - Μελῶν εἰς μίαν κοινήν πολιτικὴν κατεύθυνσιν καί οὕτω τήν ἀπεμπόλησιν ἐνίων κυριαρχικῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπερκρατικοῦ ὀργανισμοῦ.

Εἰς τήν δῆλωσίν του τής 6ης Μαΐου 1950, ὁ τότε Γάλλος Πρωθυπουργὸς καί πατὴρ τοῦ συμφώνου κ. R. Schumann ἀναφέρει εἰσαγωγικῶς τὰ ἑξῆς : «Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ ἄνευ δημιουργικῶν προσπαθειῶν ἀντιστοιχοσῶν εἰς τὸ μέγεθος τῶν ἐπαπειλούντων αὐτὴν κινδύνων. Ἡ ἠνωμένη Εὐρώπη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ διὰ μίας, ἀλλὰ διὰ συγκεκριμένων πράξεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐνισχύσουν τήν ἀλληλεγγύην. Ἡ ἔνωσις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔθνων ἀπαιτεῖ, ὅπως ἡ ἀπὸ αἰῶνων ὑφισταμένη διάστασις μεταξὺ Γαλλίας καί Γερμανίας ἐξαλειφθῇ... Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις προτείνει νὰ προχωρήσωμεν εἰς τήν πραγματοποιήσιν ἐνὸς περιορισμένου μὲν ἀλλ' ἀποφασιστικοῦ σκοποῦ, τοῦτέστιν εἰς τὸ νὰ ὑπαγάγωμεν τήν συνολικὴν παραγωγὴν χάλυβος καί ἄνθρακος ὑπὸ μίαν κοινήν ἀνωτάτην ἀρχήν, τοῦτέστιν ὑπὸ ἓνα Ὄργανισμὸν, εἰς τὸν ὅποιον νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ προσχωρήσουν καί τὰ λοιπὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη... Ἡ ἀλληλοσύνδεσις τής παραγωγῆς, ἡ ὁποία θὰ δημιουργηθῇ τοιοῦτοτρόπως, θὰ σημαίῃ ὅτι ὅχι μόνον δὲν δύναται τις νὰ διανοηθῇ πόλεμον μεταξὺ Γαλλίας καί Γερμανίας, ἀλλὰ καί ὅτι τοιοῦτος πόλεμος ὀλικῶς καθίσταται ἀδύνατος». Διὰ τής δηλώσεως αὐτῆς διὰ πρώτην φοράν ζητεῖ μία Εὐρωπαϊκὴ Κυβέρνησις νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τής Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως διὰ νέων μεθόδων ρυθμίσεως

των διεθνῶν σχέσεων, συνισταμένων εἰς τὴν ἀπεμπόλησιν ὠρισμένων κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῶν Κρατῶν ὑπὲρ μιᾶς ὑπερκρατικῆς ἐξουσίας.

Ἡ Κοινοπραξία Ἀνθρακος καὶ Χάλυθος περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς προϊόντα: Λιθάνθρακες, φαιάνθρακες (λιγνίται), σιδηρομεταλλεύματα, παλαιοσιδηρος, χάλυψ κοινὸς καὶ εὐγενεῖς χάλυβες.

Παραλλήλως πρὸς τὴν κατάργησιν τῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτώσεων διὰ τὰ προϊόντα τῆς εἰς τὰς μεταξὺ τῶν 6 χωρῶν συναλλαγᾶς, ἐνέχει ἡ Κοινοπραξία καὶ κατευθυντικὸν χαρακτήρα ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ συναγωνισμοῦ διὰ τῆς δημιουργίας ὁμοίων συνθηκῶν παραγωγῆς, προσφορᾶς καὶ διακινήσεως. Οὕτω, ἐπετεύχθη νὰ καταργηθοῦν αἱ κρατικαὶ ἐπιδοτήσεις, βάσει τῶν ὁποίων ἐπετυχάνετο ἡ προστατευτικὴ πολιτικὴ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα Κράτη καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνῆρχοντο εἰς 80 ἑκατ. δολλ. ἐτησίως.

Ἡ μορφή διοικήσεως τῆς Κοινοπραξίας, λαβοῦσα ὑπερκρατικὸν χαρακτήρα, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ρυθμίξῃ τὰ τῶν ἐπενδύσεων καὶ τῆς παραγωγῆς. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος αὐτῆς εἶναι ἐντυπωσιακά. Ἦδη κατὰ τὰ πρῶτα 3 ἔτη τῆς λειτουργίας τῆς (ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι τοῦ 1955) ἡ αὔξησις τοῦ ὄγκου ἀνταλλαγῶν τῶν προϊόντων τῆς Κοινοπραξίας μεταξὺ τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν Κρατῶν ἀνῆλθεν εἰς 93 %, ἐνῶ κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ὁ ὄγκος ἀνταλλαγῶν τῶν λοιπῶν προϊόντων τῆς περιφερείας ἠῤῥῆθη μόνον κατὰ 59 %.

Ἔτι ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Κοινοπραξία κατῴρθωσε νὰ ἐξισορροπήσῃ τὰς διακυμάνσεις τῆς ἀγορᾶς καὶ νὰ ἐπιτύχῃ μείωσιν τῶν τιμῶν τοῦ χάλυθος, τοῦ ἀνθρακος, ὡς καὶ τῶν μεταφορικῶν αὐτῶν λόγῳ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν, τὰ διάφορα διαμερίσματα μιᾶς χώρας δύνανται νὰ ἐφοδιαστοῦν ἐκ γειτονικῶν ὄρυχείων ἢ χαλυβουργειῶν ἑτέρας χώρας τῆς Κοινοπραξίας, μειουμένων οὕτω αἰσθητῶς τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς. Χαρακτηριστικὸν τῶν δυνατοτήτων τῆς μελλοντικῆς ἐξελίξεως ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ἐν τῷ πλαίσιῳ οἰκονομικῆς δολοκληρώσεως μετ' ἀνεπτυγμένων, εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἐν Ἰταλίᾳ, ἣτις δέον νὰ θεωρῆται ὑπαναπτύκτος ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς χώρας τῆς Κοινοπραξίας, ἡ παραγωγή χάλυθος ἠῤῥῆθη μεταξὺ 1952 καὶ 1955 κατὰ 53 %, ἐνῶ εἰς τὰς λοιπὰς χώρας μόνον κατὰ 25 %.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς προσωρινῶν καὶ φθινόντων μέτρων βοηθείας κατέστη δυνατόν νὰ ἐξυγιανθοῦν οἱ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ συμφώνου θιγόμενοι τομεῖς. Τὰ μέτρα αὐτὰ ἐφηρμόσθησαν κυρίως διὰ τὴν ἐξυγιάνσιν τῶν ἀνθρακωρυχείων τοῦ Βελγίου καὶ τῆς χαλυβουργικῆς βιομηχανίας καὶ τῶν ἀνθρακωρυχείων τῆς Ἰταλίας. Τὰ ὀρθολογικῶς μὲ μικρὸν κόστος ἐργαζόμενα ὄρυχεῖα τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ὀλλανδίας ἐχορήγησαν βοήθειαν ἀνερχομένην εἰς πλέον τῶν 100 ἑκατ. δολλ. εἰς τὰς Βελγικὰς καὶ Ἰταλικὰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις.

Λόγῳ τῆς ἀλματώδους ἀναπτύξεως τῆς παγκοσμίου ζήτησεως σιδήρου καὶ χάλυθος, τὸ ζήτημα τῶν ἐπενδύσεων παίζει μέγαν ρόλον διὰ τὰς ἀντιστοίχους βιομηχανίας παραγωγῆς τῶν προϊόντων τούτων. Ἐντὸς μιᾶς τριακονταετίας ἡ ζήτησις ἀκατεργάστου χάλυθος ἠῤῥῆθη εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν ἀπὸ 10 εἰς 20 ἑκατ. τόννους, εἰς τὰς Η.Π.Α. ἀπὸ 28 εἰς 100 ἑκατ. τόννους καὶ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν ἀπὸ 18 ἑκατ. εἰς 55 ἑκατ. τόννους.

Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐπενδύσεων συνήψεν ἡ Κοινοπραξία δάνεια εἰς Η.Π.Α καὶ Ἑλβετίαν ὕψους 213 ἑκατ. δολλ. Τοιοῦτοτρόπως κατέστη δυνατόν νὰ χορηγηθοῦν δάνεια ὑπὸ εὐμενεῖς ὄρους εἰς πλεόν τῶν 100 ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπραγματοποίησαν ἐπενδύσεις ἀξίας πλεόν τοῦ ἑνὸς δισεκατομμυρίου δολλ.

Τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1957 προσεχώρησεν εἰς τὴν Κοινοπραξίαν ὡς συνεργαζόμενον μέλος καὶ ἡ Μ. Βρετανία, μειώσασα τοὺς δασμοὺς διὰ τὰ ἀντίστοιχα προϊόντα, οἱ ὁποῖοι ἀνήρχοντο προηγουμένως εἰς 15 · 33%, εἰς τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τοῦ 10%. Μετὰ τὴν Ἑλβετίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν ἡ Κοινοπραξία συνήψε σύμφωνα συνεργασίας.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης

Ἐπειδὴ, ὡς ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, διὰ τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας ἐπῆλθε μὲν ἐξυγιάνσις τῶν συναλλαγῶν τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν, δὲν ἦτο δυνατόν ὅμως νὰ δημιουργηθῇ εὐρὺς οἰκονομικὸς χώρος διὰ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν, ἀπεφάσισαν τὰ 6 Κράτη τῆς Κοινοπραξίας Χάλυθος καὶ Ἀνθρακὸς νὰ προχωρήσουν μόνα τῶν εἰς τὴν δημιουργίαν τοιοῦτου χώρου, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἀποκαλουμένης συνήθως παρ' ἡμῖν Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, διὰ τῆς δλοκληρώσεως τῶν Οἰκονομιῶν τῶν καὶ τῆς δημιουργίας τελωνειακῆς Ἑνώσεως. Αἱ σχετικαὶ διαπραγματεύσεις ἤρχισαν τὸν Ἰούνιον 1955 εἰς τὴν Μεσσήνην τῆς Ἰταλίας, ἡ δὲ ὀργάνωσις ἐγένετο βάσει τοῦ ὑπομνήματος τῶν Βρυξελλῶν, συνταχθέντος ὑπὸ ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὸν κ. Σπάκκ. Τὸ σύμφωνον, περιλαμβάνον 248 ἄρθρα, ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὴν 25ην Μαρτίου 1957 καὶ ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959 ἐφηρμόσθη τὸ πρῶτον στάδιον τῆς μειώσεως τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ τῶν Κρατῶν δασμῶν κατὰ 10%.

Ἡ ἔδρσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἦτο φυσικὸν νὰ ἀνησυχῆσιν τὰ λοιπὰ κράτη τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Παρισίων, διότι ταῦτα εὐρέθησαν διὰ μίαν πρὸ τῆς ἀπειλῆς δυσμενοῦς τελωνειακῆς μεταχειρίσεως. Τούτου ἕνεκεν, ἡ Ἀγγλία, ἡ ὁποία ἠρνήθη νὰ μετάρχη, τόσον τῆς Κοινοπραξίας Ἀνθρακὸς καὶ Χάλυθος, ὅσον καὶ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐξευρέσεως λύσεως ἀποτρεπούσης τὰ προβλεπόμενα δυσμενῆ ἀποτελέσματα, ἐπρότεινε δὲ ὡς διέξοδον τὴν δημιουργίαν Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, περιλαμβανοῦσης τὰς 18 χώρας τοῦ Ὄργανισμοῦ ΟΕΟΣ μετὰ τῶν κτήσεών των.

Ποῖον τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τῆς ζώνης ταύτης, δὲν εἶχεν ἐπακριβῶς καθορισθῆ. Πάντως αἱ συζητήσεις περιστρέφοντο μόνον περὶ τὸν τελωνειακὸν τομέα καὶ τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν ἀγαθῶν, ὑπηρεσιῶν καὶ κεφαλαίων.

Τὰ Βρετανικὰ ταῦτα σχέδια συνήντησαν ἰσχυρὰν ἀντίδρασιν, εἰς τὴν Γαλιαν κυρίως, ἡ ὁποία δὲν ἐπεθύμει, ὡς φαίνεται, παραλλήλως πρὸς τὸν γερμανικὸν συναγωνισμὸν ἐντὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, νὰ ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὸν ἀγγλικὸν συναγωνισμὸν τῆς Ἐλευθέρου Ζώνης. Οἱ Γάλλοι φρονοῦν, ὅτι ὁ εὐρὺς εὐρωπαϊκὸς οἰκονομικὸς χώρος δὲν δύναται νὰ δημιουργηθῇ βάσει τῶν παρωχημένων ἀρχῶν τοῦ κλασσικοῦ φιλελευθερισμοῦ καὶ τοῦ laissez faire, laissez passer, τὰ ὅποια

ἐπικαλοῦνται σήμερον οἱ Ἄγγλοι, ἀλλὰ διὰ πλήρους ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς καὶ ἀναπροσαρμογῆς τοῦ οἰκονομικοῦ, νομικοῦ καὶ διοικητικοῦ καθεστώτος τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Κοινοπραξίας Ἀνθρακος καὶ Χάλυθος καὶ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Ζητοῦν δηλαδὴ τὴν υἱοθέτησιν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὑπὸ παντὸς τρίτου, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν εὐρὺν τοῦτον χώρον οἰκονομικῆς συνεργασίας.

Ἡ βασικὴ αὕτη διαφορὰ κατὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ζητήματος ἐπέφερε διακοπὴν τῶν σχετικῶν διαπραγματεύσεων μετὰ τῶν 18 χωρῶν τοῦ ΟΕΟΣ. Πρὸς ἀντιστάθμισιν τῶν ἐκ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κινδύνων, ἰδρῦθη δεύτερος οἰκονομικὸς χώρος, ἀποκληθεὶς Μικρὰ Ἐλευθέρα Ζώνη (ΕFΤΑ), ὅστις περιλαμβάνει τὰς ἐκτὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς χώρας τοῦ ΟΕΟΣ, πλὴν 5, τούτεστι τῆς Ἑλλάδος, τῆς Τουρκίας, τῆς Ἰσπανίας, τῆς Ἰρλανδίας καὶ Ἰσλανδίας. Ἡ σύνδεσις τῶν χωρῶν τῆς ζώνης ταύτης πρὸς ἀλλήλας εἶναι πολὺ χαλαρὰ καὶ δὲν ἐμφανίζει τὸν μονολιθισμόν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Προβλέπεται καὶ ἐκεῖ βαθμιαῖος ὑποβιασμός τῶν δασμῶν, μέχρι καταργήσεως, μεταξὺ τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν, ἀναγνωρίζεται ὁμοῦ αὐτόνομος ἐμπορικὴ πολιτικὴ αὐτῶν ἕναντι τρίτων καὶ δὲν προβλέπεται κοινὸν δασμολόγιον πρὸς τὰ ἔξω. Ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν ρύθμισιν τοῦ συναγωνισμοῦ ἐξαιροῦνται τὰ γεωργικὰ προϊόντα, ἐπαφίεται δὲ εἰς τὰ καθ' ἕκαστον Κράτη νὰ ρυθμίσουν τὰ σχετικὰ ζητήματα διὰ διμερῶν συμφώνων. Αἱ ὑπερπόντιοι κτήσεις τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὸ Σύμφωνον. Διὰ τὴν συνεργασίαν τρίτων Κρατῶν προβλέπεται ἡ προσχώρησις εἰς τὸ ὑφιστάμενον σύμφωνον, ἢ σύμπραξις βάσει ἀμοιβαίων ἐκχωρήσεων.

Διὰ τὴν Πορτογαλίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἰδιαιτέρα θέσις ἀναγνωρίζεται, καθωρίσθη ὅτι δύναται αὕτη νὰ προβῇ εἰς ὀλοσχερῆ κατάργησιν τῶν δασμῶν ἐντὸς εἰκοσαετίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων προκύπτει, ὅτι ὁ μόνος σήμερον ἐν Εὐρώπῃ ὑφιστάμενος ὀργανισμὸς οἰκονομικῆς ὀλοκληρώσεως, μετὰ τάσεις μελλοντικῆς πολιτικῆς ἐνώσεως, εἶναι ὁ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Τούτου ἕνεκεν δίδομεν κατωτέρω θραχυτάτην περίληψιν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου, τῆς ὀργανώσεώς του καὶ τῶν ἐπιδιώξεών του.

Τὸ Σύμφωνον Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν 6 συμμετεχουσῶν χωρῶν τὴν 25ην Μαρτίου 1957 καὶ ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958.

Ὁ πυρὴν τοῦ συμφώνου τούτου εὐρίσκεται εἰς τὴν ἴδρυσιν μιᾶς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς κοινότητος, ὡς ὑπερεθνικοῦ ὀργανισμοῦ διαθέτοντος ἴδια κυριαρχικὰ δικαιώματα. Τὸ σύμφωνον δὲν ρυθμίζει, δίκην συνήθους ἐμπορικῆς ἢ οἰκονομικῆς συμφωνίας, τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἀντισυμβαλλομένων μερῶν μεταξύ των. Μία τοιαύτη ρύθμισις δὲν θὰ ἱκανοποιεῖ οὔτε τὸν πολιτικόν, οὔτε τὸν οἰκονομικόν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκουν τὰ συμμετέχοντα Κράτη. Διὰ τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς δημιουργεῖται εἰς εὐρωπαϊκὸς ὀργανισμὸς μετὰ ἴδιον σύνταγμα. Κυριαρχικὰ δικαιώματα τῶν Κρατῶν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου ἀποσπῶνται ἀπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν καθ' ἕκαστα Κρατῶν, ἐκχωροῦνται εἰς τὴν Κοινότητα καὶ ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ κοινοῦ καταστατικοῦ χάρτου.

Ἐν ὀλίγοις, τὸ Σύμφωνον προβλέπει τὰ ἑξῆς :

Εἰς τῶν κυρίων σκοπῶν εἶναι ἡ ἔδρυσις τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Οἱ δασμοὶ μεταξὺ τῶν Κρατῶν καὶ αἱ ποσοτώσεις καταργοῦνται. Ἰσχύει ὁ κανὼν τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ. Μόνον ἡ Γεωργία δὲν υποβάλλεται πλήρως εἰς τὰς διατάξεις ταύτας, διότι εἰς ἕκαστον τῶν συμμετεχόντων Κρατῶν ἰσχύει ἀκόμη διὰ τὰ κυριώτερα τῶν γεωργικῶν προϊόντων κατευθυνόμενος σχηματισμὸς τῶν τιμῶν.

Διὰ τὴν λειτουργήσῃ ἡ Κοινὴ Ἀγορά, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἀποκατασταθῇ μέχρι τέλους τῆς μεταβατικῆς περιόδου ἡ πλήρης ἐλευθερία τῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς μεταφορᾶς κεφαλαίων καὶ ὑπηρεσιῶν. Διὰ τὰς συγκοινωνίας ἐθεσπίσθη ἡ ἀπαγόρευσις δυσμενοῦς μεταχειρίσεως, ὡς π.χ. ἡ εἰσπραξις μειωμένων κομιστῶν χάριν πριμοδοτήσεως, ἡ μείωσις τῶν κομιστῶν πρὸς ἐπίτευξιν συναγωνισμοῦ πρὸς ἄλλα συγκοινωνιακὰ μέσα καὶ ἡ εἰσπραξις τελῶν διαβάσεως συνόρων ὑπὸ τῶν μεταφορικῶν μέσων.

Περαιτέρω ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ συμφώνου οἱ ὅροι συναγωνισμοῦ, διατάξεις φορολογικῆς φύσεως καὶ διατάξεις περὶ ἀναπροσαρμογῆς τοῦ δικαίου. Εἰς τὸν τομέα τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς θεσπίζονται κανόνες διὰ τὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν διατηρήσεως ὑψηλῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος (Conjunctur), ὡς καὶ διὰ τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν καὶ τὴν κυκλοφορίαν κεφαλαίων. Ὅμοιως θεσπίζονται κανόνες διὰ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν, τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινωνικὸν Ταμεῖον καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐγκαταστάσεως καὶ ἐργασίας. Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐπενδύσεων προβλέπεται ἡ ἔδρυσις μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων. Ἰδιαιτέρα τμήματα τοῦ συμφώνου προβλέπουν τὰ τῆς προσχωρήσεως τῶν ὑπερποντίων ἐδαφῶν καὶ χωρῶν, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ Ἀλγερίου καὶ τῶν ὑπερποντίων Γαλλικῶν ἐπαρχιῶν

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συμφώνου ἀνατίθεται ἐν μέρει εἰς τὰ ἀντισυμβαλλόμενα Κράτη καὶ ἐν μέρει εἰς τὰ ὄργανα τῆς Κοινότητος.

Οἱ ἀντισυμβαλλόμενοι ἔχουν πλήρη ἐπίγνωσιν, ὅτι ἡ δημιουργία τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ τὴν ἀπαρχὴν μιᾶς περαιτέρω στενῆς συνεργασίας καὶ ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ πεδίου. Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Συμφώνου ἀναφέρεται: «Τὸ Σύμφωνον τοῦτο δημιουργεῖ τὸ οἰκονομικὸν βάθρον διὰ τὴν πολιτικὴν ἰσχυροποίησιν καὶ τὴν ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης. Ἡ δημιουργία τοῦ εὐρέος οἰκονομικοῦ χώρου εὐνοεῖ τὴν ἀπρόσκοπτον ἀνάπτυξιν τῆς παρχωγῆς διὰ τῆς καλλιτέρας χωροταξικῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας. Ἡ στενὴ σύνδεσις τῶν Κρατῶν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας, ἡ ἀποκατάστασις μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ ἡ δημιουργία κοινῶν Εὐρωπαϊκῶν ὀργάνων, ἰδιαιτέρως τῆς κοινῆς κοινοβουλευτικῆς Συνελεύσεως, θὰ εὐνοήσουν ἰδιαιτέρως τὴν ἐξέλιξιν τῆς προσπάθειας πολιτικῆς ἐνώσεως τῶν ἀντισυμβαλλομένων Κρατῶν, ἡ ὅποια εἶναι σήμερον δι' αὐτὰ προϋπόθεσις καὶ ἀπαιτήσις ἐξασφαλίσεως τῆς ὑπάρξεώς των».

ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὠμίλησε καὶ ὁ τότε Γάλλος Πρωθυπουργὸς κ. Bourges Maunoury κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ συμφώνου εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν. «Ἐπικυροῦντες τὸ σύμφωνον»—εἶπε—«δὲν τελειώνετε τὸ ἔργον διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς ἐνιαίας Εὐρώπης. Τοῦναντίον εἴμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν μιᾶς προσπάθειας,

ἢ ὁποῖα δὲν θὰ ἔχη τελειώσει, ἐφ' ὅσον ἔστω καὶ μία τῶν ἐλευθέρων χωρῶν εἶναι ἐκτὸς τῆς Κοινότητος».

Τὰ συνταγματικὰ ὄργανα Διοικήσεως τῆς Κοινότητος εἶναι, ὡς καὶ εἰς τὴν Κοινοπραξίαν «Ἄνθρακος καὶ Χάλυθος», ἡ Βουλὴ, τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ (Ἐκτελεστικὸν Σῶμα) καὶ τὸ Δικαστήριον.

Ἡ Βουλὴ ἔχει 142 μέλη, τὰ ὁποῖα εἶναι συγχρόνως μέλη καὶ τῶν καθέκαστα κοινοβουλίων τῶν συμμετεχόντων Κρατῶν. Ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία ἀποστέλλουν ἀνὰ 36 Βουλευτάς, ἐκάστη, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ὁλλανδία ἀνὰ 14 καὶ τὸ Λουξεμβούργον 6.

Τὸ ἄρθρον 138 προβλέπει τὴν ἐπεξεργασίαν προτάσεων δι' ἄμεσον ἐκλογὴν τῶν Βουλευτῶν τῆς Κοινότητος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Πάντως ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει ἀκόμη ἅπαντα τὰ δικαιώματα μιᾶς ἐθνικῆς Βουλῆς. Ἡ δραστηριότης περιορίζεται ἐν πολλοῖς μόνον εἰς συμβουλευτικὰ καθήκοντα καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Συμβουλίου Ὑπουργῶν.

Τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν, ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἐκάστου Κράτους, εἶναι τὸ κύριον νομοθετικὸν Σῶμα τῆς Κοινότητος, τὸ ὁποῖον νομοθετεῖ τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀφοῦ συμβουλευθῆ τὴν Βουλὴν. Τὸ νομοθετικὸν ἔργον τοῦ Συμβουλίου ἀσκεῖται διὰ διαταγμάτων, ἀποφάσεων καὶ δηγητιῶν. Τὰ διατάγματα εἶναι ὑποχρεωτικὰ δι' ὅλα τὰ μέλη, διὰ τὰ ὁποῖα ἀμέσως ὑπέχουν ἰσχύον νόμου. Αἱ ἀποφάσεις ἰσχύουν μόνον δι' ἐκείνους τοὺς ὁποῖους ἀφοροῦν, αἱ δὲ δηγηταὶ δὲν εἶναι ἀμέσως δεσμευτικαί. Οἱ παρ' αὐτῶν ἐπιδικώμενοι σκοποὶ πρέπει νὰ πραγματοποιηθοῦν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ τῶν Κρατῶν τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν, ἐπαφίεται ὅμως εἰς τὰ Κράτη ταῦτα ἢ λήψις τῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο μέτρων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἐκτελεστικὸν Σῶμα εἶναι ἡ πρώτη Εὐρωπαϊκὴ Κυβέρνησις. Ἀποτελεῖται ἐξ 9 μελῶν ἐκλεγομένων μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν τῶν συμμετεχόντων Κρατῶν θάσει ἀνεγνωρισμένων προσόντων καὶ ἱκανότητων αὐτῶν, ὅπως ἀναποκριθοῦν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ λειτουργήματός των. Ἐξ ἐκάστου Κράτους μόνον δύο μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ διορισθοῦν. Αἱ ἀρμοδιότητες τῆς Ἐπιτροπῆς περιλαμβάνονται εἰς τὴν φράσιν, ὅτι αὕτη «φροντίζει διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τοῦ Συμφώνου». Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν λαμβάνουν δηγητίας ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις τῶν Κρατῶν, τῶν ὁποίων τὴν ὑψηλότητα ἔχουν. Τὰς ἀπόψεις τῶν Κρατῶν ἀντιπροσωπεύουν καὶ διερμηνεύουν οἱ Ὑπουργοί, καθίσταται δὲ οὕτω νοητόν, ὅτι μεταξὺ Ἐπιτροπῆς καὶ Συμβουλίου Ὑπουργῶν ὑφίστανται διαρκεῖς προστριβαί.

Εἶναι φυσικὸν νὰ ἐλέπη κανεὶς μὲ ἀμφιβολίας τὴν ἐξέλιξιν ἑνὸς τοιούτου πειράματος δημιουργίας ὑπερεθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ δυσπιστῆ ὡς πρὸς τὰς δυνατότητας ἐπιτυχίας τῆς πολιτικῆς τῆς. Ὁ μέχρι τοῦδε ὅμως διαρρέυσας χρόνος ἀλλὰ καὶ ἡ κτηθεῖσα μακροτέρα πείρα ἐκ τῆς λειτουργίας παρομοίων ἀρχῶν τῆς Κοινοπραξίας Ἄνθρακος καὶ Χάλυθος ἐπιτρέπουν τὴν ἐλπίδα, ὅτι μετὰ τὴν ὑπερνίκησιν τῆς ἀρχικῆς τριβῆς ἀδρανεῖας ὁ θεσμὸς θὰ ἐπιτύχη, διότι ἐν προκειμένῳ οἱ συμμετέχοντες εἰς τὴν Κοινότητα προσβλέπουν πρὸς κάποιον σκοπὸν κείμενον πέραν τῶν ἐπιδιώξεων μιᾶς οἰκονομικῆς δλοκληρώσεως.

Διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Συμφώνου τιθεμένων σκοπῶν προβλέπεται μεταβατικὴ περίοδος 12 ἐτῶν, δυναμένη νὰ παραταθῆ μέχρι 15. Ἡ μέχρι τοῦδε ὅμως πορεία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συμφώνου ἀφήνει τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὄχι μόνον δὲν θὰ χρειασθῆ παρτάσις πέραν τῶν 12 ἐτῶν, ἀλλὰ τουναντίον ὅτι θὰ ἐπιβραχυθῆ ἢ δωδεκαετῆς προθεσμία. Χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐξελιξέως εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι αἱ ὀλιγώτερον ἐκβιομηχανημένοι χῶροι Γαλλία καὶ Ἰταλία ζητοῦν τὴν ἐπιβράχυσιν ταύτην. Εἶναι ἐνδιαφέρον ἐν προκειμένῳ τὸ τελευταῖον ὑπόμνημα τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Βρυξελλῶν καὶ ἡ αἴτησις τῆς Γαλλίας, ὅπως αἱ διὰ τὸ τέλος τοῦ 1961 προβλεπόμεναι μειώσεις δασμῶν ἐφαρμοσθοῦν ἤδη κατὰ τὸ ἔαρ αὐτοῦ.

Ἡ μεταβατικὴ περίοδος διαιρεῖται εἰς 3 τετραετῆ στάδια. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκάστου τῶν σταδίων τούτων προβλέπεται νὰ ληφθῆ μία σειρὰ καλῶς μελετημένων μέτρων. Διὰ τὴν ὀμαλὴν μετάβασιν ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον στάδιον πρέπει νὰ διαπιστωθῆ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι οἱ προβλεπόμενοι σκοποὶ ἐξεπληρώθησαν. Ἐχει προβλεφθῆ ὁμοίως διὰ τὴν περίοδον ταύτην ἡ λήψις ἰδιαιτέρων μέτρων ἐξασφαλίζοντων τὴν σταθερότητα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν συμμετεχουσῶν Χωρῶν.

Ὡς ἐλέχθη, τὸν πυρῆνα τῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἀποτελεῖ ἡ Τελωνειακὴ Ἐνωσις, ἡ ὁποία πρέπει νὰ πραγματοποιηθῆ βάσει τοῦ προδιαγεγραμμένου σχεδίου ἐντὸς τῆς μεταβατικῆς περιόδου, δηλαδὴ ἐντὸς τακτοῦ χρόνου. Ὁ τρόπος οὗτος δράσεως ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς προϋποθέσεις, τὰς ὁποίας θέτει τὸ GATT διὰ νὰ ἀναγνωρίσῃ οἰκονομικὴν συνεργασίαν ὡς τελωνειακὴν Ἐνωσιν.

Ἡ μείωσις τῶν δασμῶν θὰ λάβῃ χώραν κατὰ στάδια, ὡς γνωστὸν δὲ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1959 ἐφηρμόσθη ἡ πρώτη μείωσις κατὰ 10%. Ἐντὸς τῆς μεταβατικῆς περιόδου προβλέπεται ἡ πλήρης κατάργησις τῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν καὶ ἡ θέσις ἐν λειτουργίᾳ τοῦ κοινῶν δασμολογίου. Τὸ κοινὸν δασμολόγιον θὰ συνταχθῆ βάσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν σήμερον ἰσχυόντων δασμῶν. Παραλείπομεν νὰ ὑπεισέλθωμεν εἰς λεπτομερεῖας σχετικῶς, διότι τόσον διὰ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ οἰκονομικοῦ τύπου ὅσον καὶ τοῦ ἡμερησίου ὁ τομεὺς οὗτος ἔχει γίνεαι γνωστός.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλομεν νὰ τονίσωμεν εἶναι, ὅτι ἡ Γαλλία προέβη εἰς διάδημα, γενόμενον ἀποδεκτὸν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν, πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς συντάξεως καὶ θέσεως ἐν ἰσχύϊ τοῦ κοινῶν δασμολογίου, τὸ ὅποιον θὰ εἶναι χαμηλότερον τοῦ σήμερον ἐν ἰσχύϊ εἰς τὴν χώραν ταύτην. Ἡ ἀπόφασις ἐπισπεύσεως ἐφαρμογῆς τοῦ κοινῶν δασμολογίου προεκάλεσε δριμείας ἀγγλικὰς διαμαρτυρίας. Ὁ κ. Mac Millan ἀπεκάλεσε τὸ μέτρον νέον ἡπειρωτικὸν ἀποκλεισμόν.

Εἰς τὸ σύμφωνον θεσπίζονται ὁμοίως αἱ βάσεις τῆς ἐλευθερίας κυκλοφορίας, τῶν ὑπηρεσιῶν, τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὰ διάφορα κράτη τῶν ὑποκῶν ἐτέρων συμμετεχόντων Κρατῶν καὶ τῆς παροχῆς καὶ ἀμοιβῆς ἐργασίας. Διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν κεφαλαίων προβλέπεται, ὅτι αὕτη πρέπει ἐκάστοτε νὰ ἔχῃ ἀπελευθερωθῆ εἰς τοιαύτην ἔκτασιν, ὥστε νὰ μὴ παρεμποδίζωνται οἱ λοιποὶ σκοποὶ τῆς Κοινότητος. Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητος καὶ ὁ συντονισμὸς τῆς συναλλακτικῆς πολιτικῆς.

Ὡς βάσις τῆς πολιτικῆς τῆς Κοινότητος τίθεται ὁ ἐλεύθερος συναγω-

νισμός. Είς τὸ τρίτον κεφάλαιον τοῦ συμφώνου καταβάλλεται προσπάθεια ἐπιτεύξεως καταργήσεως ὄλων τῶν μέτρων, τὰ ὅποια προκαλοῦν φαλκίδευσιν τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ. Τοιαῦτα μέτρα δύνανται νὰ εἶναι, πλὴν τῶν δασμῶν καὶ τῶν περιορισμῶν, κρτικαὶ ἐπιχορηγήσεις, φορολογικὴ πολιτικὴ ἐπηρεάζουσα τὴν σύνθεσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς, διαφόρισις τῆς ἀξίας τῶν νομισμάτων κ.ο.κ. Εἰς τὸν αὐτὸν τομέα ὑπάγονται καὶ συμφωνίαι καταργήσεως τῶν κοινοπραξιῶν (Καρτέλ) καὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ Dumping. Αἱ συνθήκαι εἰς τὰ διάφορα συμμετέχοντα Κράτη εἶναι εἰς τοὺς τομεῖς τούτους θεσικῶς διάφοροι. Π.χ. ἡ φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κυμαίνεται εἰς τὰ διάφορα Κράτη μεταξύ 17 καὶ 25%. Ἡ Γερμανία συγκρατεῖται μεταξύ τῶν Κρατῶν μὲ τὴν μεγαλύτεραν ἐπιβάρυνσιν, ἐνῶ ἡ Ἰταλία καὶ τὸ Βέλγιον μὲ τὴν χαμηλοτέραν. Δεπτομερῶς ρυθμίζει τὸ σύμφωνον τὰ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, τὰ τῆς Τραπεζικῆς ἐπενδύσεων καὶ ἄλλα.

Δὲν εἶναι δυνατόν, εἰμὴ ἐνδεικτικῶς καὶ μόνον, νὰ ἀναφέρωμεν τὰς διατάξεις τοῦ συμφώνου. Ἄς ἀρκέσῃ νὰ τονίσωμεν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἐν τῶν πλέον ἐνδιαφερόντων ἐγγράφων συμβατικοῦ περιεχομένου, πλήρες συμβιβασμῶν τῶν πολλακῶς θεσικῶς διίσταμένων ἀλλήλων ἀπόψεων, ἐθνικῶν συμφερόντων καὶ καταστάσεων καὶ μὲ ἀρκετὴν ἐλαστικότητα συντεταγμένον, διὰ νὰ ἐπιτρέπη τὴν ἀναπροσαρμογὴν εἰς τυχόν ἐκάστοτε δημιουργουμένας ἀλλοίας συνθήκας.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς λειτουργίας τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικά. Ἐκ προσφάτου δημοσιεύματος προκύπτει, ὅτι τὸ ἐμπόριον μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἠδύξθη κατὰ τὸ 1959 κατὰ 17%, ἔναντι αὐξήσεως μόνον 9% κατὰ τὸ 1957 καὶ μειώσεως 1% κατὰ τὸ 1958.

Τὸ ἔτος 1959 ἦτο τὸ δεύτερον ἔτος τῆς λειτουργίας τοῦ Ὄργανισμοῦ καὶ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς μειώσεως τῶν δασμῶν. Ἡ συμμετοχὴ τῶν διαφόρων Κρατῶν εἰς τὴν αὐξησιν ταύτην τοῦ ἐμπορίου εἶναι διάφορα. Οὕτω, ἐνῶ τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Βελγολουξεμβουργικῆς Ἐνώσεως μὲ τὰς συμμετεχούσας Χώρας ἀνῆλθεν εἰς 10% μόνον, τὸ ἀντίστοιχον ποσοστὸν αὐξήσεως τοῦ Ἰταλικοῦ ἐμπορίου ἔφθασε τὸ 25%. Αἱ ἐξαγωγαὶ τῆς Γαλλίας πρὸς τὰ λοιπὰ Κράτη ἠδύξθησαν μάλιστα κατὰ 35%. Τοῦτο ὀφείλεται προφανῶς καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ μεταξύ λαβοῦσαν χώραν ὑποτίμησιν τοῦ Γαλλικοῦ φράγκου. Κατὰ τὸ 1960 τὰ ποσοστὰ ταῦτα ἠδύξθησαν περισσότερον.

Εἰς τὸν ἐπόμενον πίνακα ἀναφέρονται τὰ ποσοστὰ αὐξήσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1960 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1959, τόσον μεταξύ τῶν Κρατῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ὅσον καὶ μεταξύ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν χωρῶν.

Ἐναντι τῆς σημαντικῆς ταύτης αὐξήσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου μεταξύ τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν Κοινότητα Κρατῶν, ἡ αὐξησις τῶν ἀνταλλαγῶν τῆς Κοινῆς ἀγορᾶς μὲ τὴν Μικρὴν Ἐλευθέραν Ζώνην περιορίζεται μόνον εἰς 8%.

Ἡ τόσον διάφορος ἐξέλιξις εἰς τὰς δύο ταύτας εὐρωπαϊκὰς ομάδας οικονομικῆς συνεργασίας δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τρία αἴτια: Τὴν διαφορὰν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως, τὴν τελωνειακὴν καὶ ποσοστικὴν δυσμενῆ μεταχείρισιν τῶν

προϊόντων τῆς Μικρᾶς Ζώνης ἀπὸ τὰ Κράτη τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κατόπιν τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Συμφώνου καὶ τέλος εἰς τὰς τάσεις δλοκλήρωσεως μεταξὺ τῶν φορέων τῆς ἰδιωτικῆς Οἰκονομίας. Κατόπιν διερευνήσεως τῶν σχετικῶν ἀριθμῶν προκύπτει, ὅτι ἡ αὐξησις αὕτη τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς υπερβαίνει τὴν αὐξησιν τῶν λοιπῶν μεγεθῶν τῆς Οἰκονομίας αὐτῶν καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν ἔντασιν τῆς δραστηριότητος τῶν ἐπιχειρηματιῶν, οἱ ὅποιοι, βλέποντες ὅτι μετὰ τινὰ ἔτη θὰ δυσχεραίνεται τὸ ἐμπόριον μὲ τοὺς ἐκτὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς συνεργάτας των, ἤρχισαν ἀπὸ τοῦδε ζητοῦντες νὰ ἀναπτύξουν οἰκονομικὰς σχέσεις ἐντὸς τῶν Κρατῶν τῆς Κοινότητος.

Πρέπει συνεπῶς νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ δλοκλήρωσις τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τριετὲς διάστημα ἔκαμε πολὺ ταχυτέρας προόδους ἀφ' ὅ,τι ἀνεμένοτο.

Μελλοντικαὶ τάσεις καὶ ἐξελίξεις

Μὲ τὰ προηγουμένως ἐκτεθέντα τίθεται ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἐρώτημα : ποία ἐκ τῶν σήμερον ὑφισταμένων μορφῶν εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας, ὁ ΟΕΟΣ, ἡ Οἰκονομικὴ Κοινότης ἢ ἡ Μικρὰ Ζώνη, δύναται νὰ εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ἐξυπηρετεῖ καλύτερον τὴν οἰκονομικὴν δλοκλήρωσιν τῆς Εὐρώπης, ποίαν ἔκτασιν δύναται νὰ λάβῃ αὕτη καὶ ὑπὸ ποίαν μορφήν θὰ εἶναι ἐξησφαλισμένη ἢ βιωσιμότης τῆς :

Ὁ ΟΕΟΣ, καθὼς ἀνεφέραμεν, ἐξεπλήρωσεν ἤδη τὸν σκοπὸν του καὶ δὲν θὰ εἶχε περαιτέρω λόγον ὑπάρξεως, ἐὰν λόγοι πολιτικοί, ὑποστηριζόμενοι ἐκθύμως καὶ ὑπὸ τῶν χρηματοδοτῶν Ἀμερικανῶν, δὲν ἐπέβαλλον τὴν συγκράτησιν ἔστω καὶ διὰ χαλαρῶν δεσμῶν τῶν 18 Κρατῶν τῆς Δ. Εὐρώπης εἰς ἓνα κλειστὸν ὄργανισμὸν. Διὰ δαπάνης πλέον τῶν 14 δισ. δολλαρίων, διατεθέντων μεταξὺ 1949 καὶ 1952, κατώρθωσεν ὁ ΟΕΟΣ νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν ζωὴν τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καὶ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἀπειλουμένην λόγῳ οἰκονομικῆς ἐξαθλιώσεως κοινωνικὴν ἀνατροπήν. Ἡ συμβολὴ του ὑπῆρξε κυρίως ὕλική. Τὰ οἰκονομικῶς ὀργανωμένα Κράτη, ἔστω καὶ ἂν εἶχον ὑποστῆ τεραστίας πολεμικὰς καταστροφάς, ἀνέρρωσαν ταχέως καὶ ἀνεπτύχθησαν περαιτέρω δι' ἰδίων δυνάμεων καὶ κυρίως διὰ τῆς ἰδίας θελήσεως αὐτῶν. Τὰ ἀνοργάνωτα καὶ ὑπανάπτυκτα κράτη ἐπεβίωσαν μὲν, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ ἀναπτύξουν τὰ παραγωγικὰς των δυνάμεις μὲ ἀνάλογον ρυθμὸν, διότι δὲν διέθετον τὴν πρὸς τοῦτο ὄργανωσιν, ἀλλὰ κυρίως διότι δὲν τὸ ἠθέλησαν Ἠσχολήθησαν μὲ πολλὴν ἐπιδειξιότητα εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχουν μεγάλα ποσὰ βοήθειας, τὰ ὅποια διέθεσαν διὰ καταναλωτικὸς σκοποῦς. Πέραν τούτου, ἡ δραστηριότης των διὰ νὰ θέσουν τάξιν εἰς τὰ τοῦ οἴκου των ὑπῆρξε χλιαρά. Ὁ Ὄργανισμὸς λόγῳ τῆς ὀργανικῆς του συνθέσεως, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν λήψιν μέτρων παραγωγικῆς χρησιμοποίησεως τῶν πόρων. Περιωρίζετο μόνον εἰς συστάσεις.

Ἐτέθη συνεπῶς ζήτημα εὐρέσεως ἐτέρου περιεχομένου δράσεως τοῦ Ὄργανισμοῦ πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ ἐν ζωῇ. Πρὸς τοῦτο, πλὴν τῆς ἀναφερθείσης πολιτικῆς σκοπιμότητος, πιέζει καὶ τὸ ζήτημα τῆς διατηρήσεως τῶν θέσεων τοῦ προσωπικοῦ του καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν κρατικῶν ἀποστολῶν, τὰ ὅποια καθ' ὁσονδῆ-

Πίναξ

Έξωτερικόν εμπόριον μεταξύ τῶν Χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς
εἰς ἑκατομύρια δολλάρια

ΧΩΡΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ			ΕΞΑΓΩΓΑΙ		
	1ον ἔξάμηνον 1959	1ον ἔξάμηνον 1960	Αύξησης τοῖς % μεταξὺ 1959 & 1960	1ον ἔξάμηνον 1959	1ον ἔξάμηνον 1960	Αύξησης τοῖς % μεταξὺ 1959 & 1960
Δ. Γερμανία	1072	1471	37,3	1256	1601	27,4
Γαλλία	609	912	49,7	688	1003	45,7
Ἰταλία	393	615	56,4	333	530	49,1
Κάτω Χῶραι	827	1002	21,1	715	890	24,4
Βέλγιον - Λουξεμβούργον	771	916	18,8	710	927	20,5
Συνολικῶς Κοινὴ Ἀγορὰ	3672	4916	33,9	3702	4951	33,7

Πίναξ II

Έξωτερικόν εμπόριον τῶν Χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς μετὰ τῶν λοιπῶν Χωρῶν
εἰς ἑκατομύρια δολλάρια

ΧΩΡΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ			ΕΞΑΓΩΓΑΙ		
	1ον ἔξάμηνον 1959	1ον ἔξάμηνον 1960	Αύξησης τοῖς % μεταξὺ 1959 & 1960	1ον ἔξάμηνον 1959	1ον ἔξάμηνον 1960	Αύξησης τοῖς % μεταξὺ 1959 & 1960
Δ. Γερμανία	2767	3415	23,4	3257	3859	18,4
Γαλλία	1896	2285	20,5	1919	2489	29,7
Ἰταλία	1203	1718	42,8	940	1271	35,2
Κάτω Χῶραι	1069	1215	13,6	973	1051	8,0
Βέλγιον - Λουξεμβούργον	879	1035	17,7	848	987	16,4
Συνολικῶς Κοινὴ Ἀγορὰ	7810	9668	23,8	7937	9660	21,7

ποτε τρόπον συνεργάζονται μετὸν Ὀργανισμόν καὶ τὰς παραφυάδας του καὶ ἀριθμοῦν χιλιάδας καλῶς ἀμειβομένων ὑπαλλήλων.

Ἡ πρωτοβουλία ἀναμορφώσεως τοῦ ΟΕΟΣ ἀνελήφθη ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας, τῆς Μ. Βρετανίας, τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Δ. Γερμανίας, αἵτινες καθώρισαν ὡς θέματα μελέτης τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ ΟΕΟΣ, τὰς ἐκ τῆς δημιουργίας τῆς

ΕΚΑ και της ΕΡΤΑ προκαλούμενας ένδοευρωπαϊκάς αναπτύξεις των έμπορικῶν σχέσεων και τήν βοήθειαν πρὸς τὰς υπαναπτύκτους χώρας.

Ἡ μελέτη τῶν θεμάτων τούτων ἀνετέθη εἰς τέσσαρας έμπειρογνώμονας, οἵτινες έπεξεργάσθησαν και υπέβηλον υπόμνημα υπὸ τὸν τίτλον «Εἰς ἀνανεωμένος οἰκονομικὸς Ὁργανισμός». Αἱ εἰς τὸ υπόμνημα τοῦτο ἀναφερόμεναι ὁμως γνῶμαι δὲν ἀνταπεκρίνοντο πλήρως εἰς τὰς ἀπόψεις τῶν διαφόρων Χωρῶν. Αἱ προτάσεις τῶν Ἐμπειρογνομόνων διὰ τήν οἰκονομικήν ἀνάπτυξιν και βοήθειαν πρὸς τὰς υπαναπτύκτους χώρας ἐγένοντο ἀποδεκταί, τὰ συμπεράσματά των ὁμως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ κύριον περιεχόμενον τοῦ ΟΕΟΣ, προεκάλεσαν ἀπογοήτευσιν. Αἱ πλεῖστοι τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν ἐπεθύμουν νὰ διατηρήσουν και νὰ ἐνισχύσουν τὰς ἀρμοδιότητας τοῦ Ὁργανισμοῦ ἐπὶ τοῦ συντονισμοῦ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Δυτ. Εὐρώπης, ἐνῶ οἱ τέσσαρες έμπειρογνώμονες προέτεινον (ἀνταποκρινόμενοι εἰς ἐπιθυμίαν κυρίως τῶν Η.Π.Α.) περιορισμὸν τῶν ἀρμοδιοτήτων τούτων τοῦ Ὁργανισμοῦ εἰς χαμηλοτέρην στάθμην τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἄλλας Διεθνεῖς Ὁργανώσεις ὡς τὸ GATT και τὸ I.M.F. (Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον). Ὁ Ὁργανισμὸς διεμορφώθη κυρίως ἐπὶ τῇ βᾶσει ὑπομνήματος τῆς Ἑλβετίας και τὸ σχετικὸν σύμφωνον ὑπεγράφη τὴν 14ην Δεκεμβρίου 1960 υπὸ τῶν 18 μέχρι τότε Κρατῶν - Μελῶν και τῶν 2 νέων, τουτέστι τῶν Η.Π.Α. και τοῦ Καναδά.

Σκοποὶ τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως εἶναι, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 1 και 2 τοῦ Καταστατικῶ Χάρτου.

α) Ἡ ἐπίτευξις εἰς τὰς συμμετεχούσας αὐτοῦ χώρας βελτίστης (optimal) οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως και ἀπασχολήσεως, υπὸ τήν προϋπόθεσιν διατηρήσεως τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος.

β) Ἡ συμβολὴ διὰ τήν ὑγιᾶ οἰκονομικήν ἀνάπτυξιν ἐκείνων τῶν Κρατῶν - μελῶν ἢ μὴ, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναπτύξεως.

γ) Ἡ συμβολὴ εἰς τήν διεύρυνσιν τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου ἐπὶ πολυμεροῦς και ὁμοιογενοῦς, ἄνευ δυσμενῶν διακρίσεων (discrimination), βᾶσεως Ἡ σημαντικωτέρα βελτίωσις τῆς λειτουργίας τοῦ Ὁργανισμοῦ ὑφίσταται εἰς τήν δημιουργίαν «Ἐπιτροπῆς διὰ βοήθειαν ἀναπτύξεως», ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὰς προσπάθειαι των τὰ Κράτη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι διατεθειμένα νὰ παράσχουν τοιαύτην βοήθειαν.

Χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ εἶναι, ὅτι οὗτος ἀπέβαλε τὸν ἀποκλειστικῶς ένδοευρωπαϊκὸν χαρακτήρα, τὸν ὁποῖον εἶχε, διὰ τῆς προσχωρήσεως εἰς αὐτὸν τῶν Η.Π.Α. και τοῦ Καναδά, και δὲν θὰ ἀσχολῆται τοῦ λοιποῦ μετὰ τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Κρατῶν - Μελῶν, ἀλλὰ μετὰ τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὰς ἐκτὸς τοῦ Ὁργανισμοῦ χώρας.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν CEOΣ, βλέπομεν, τὸσον ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε κτηθείσης πείρας ἐκ τῆς λειτουργίας τῆς Κοινοπραξίαις Ἀνθρακος και Χάλυθος, ὅσον και ἐκ τῆς τριετοῦς ζωῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ὅτι εἰς μίαν πλήρη οἰκονομικήν δλοκλήρωσιν, με κεντρικὴν κατεῦθυνσιν τῆς ἀντιστοίχου πολιτικῆς τῶν συμμετεχόντων Κρατῶν, τὰ καθυστερημένα Κράτη ἀναπτύσσονται με ραγδαῖον ρυθμὸν, λόγφ ἐφαρμογῆς εἰς εὐρυτάτην ἔκτασιν, ἀνταποκρινομένην εἰς τὰ σημερινὰ τεχνικά μέσα, τῆς ἀρχῆς τῆς κατανομῆς τῆς Ἐργασίας.

Τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ὑποστηριζόμενον, ὅτι ἡ παραγωγή τρέπεται ἀφ' ἑαυτῆς πρὸς τὰς πλεον εὐμενῶς προσφερομένας περιοχάς, ἀποδεικνύεται σήμερον πρακτικῶς εἰς μεγάλην κλίμακα εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Ὁλόκληροι κλάδοι τῆς ἐλαφρᾶς βιομηχανίας καὶ τῆς βιομηχανίας καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἐγκαταλείπουν τὰ βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένα Κράτη. Τοῦτο συμβαίνει, κυρίως, λόγῳ ἐλλείψεως ἐργατικῶν χειρῶν καὶ λόγῳ προσφορωτέρας χρησιμοποίησεως τῶν κεφαλαίων ἐπενδύσεων εἰς ἄλλους τομεῖς. Αἱ βιομηχανίαι αὐταὶ μεταφέρονται πρὸς τὰς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένας περιοχάς τῆς Κοινότητος. Παράδειγμα ἡ Ἰταλία, πρὸς τὴν ὁποίαν τρέπεται ἡ κλωστοϋφαντουργικὴ βιομηχανία καὶ ἡ βιομηχανία ἐπεξεργασίας μετάλλου ἐκ τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βελγίου. Τοιοῦτοτρόπως κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή τῆς χώρας ταύτης ἠδξήθη κατὰ τὸ 1/3 τῆς τοῦ 1957. Μεταξὺ 1ης Ἰανουαρίου 1960 καὶ 30ῆς Ἰουνίου 1961 ἐν ἑκατομμύριον ἀνέργων ἀπερροφήθη (μείωσις ἀπὸ 1.600 000 ἄτομα εἰς 600.000 μόνον), τὸ δὲ διαρκὲς ρεῦμα μεταναστεύσεως βιομηχανικῶν ἐργατῶν ἐξ Ἰταλίας πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκὰ βιομηχανικὰ Κράτη ἐσταμάτησε, καὶ σημειοῦται ἔναρξις ἐπαναπατρισμοῦ αὐτῶν.

Διερωτᾶται συνεπῶς ὁ μελετητής, διατί, ἀφοῦ τὰ πλεονεκτήματα εἶναι τόσον καταφανεῖ εἰς μίαν Κοινοπραξίαν 160 ἑκατομμ. κατοίκων, δὲν προσεχώρησαν εἰς αὐτὴν καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι, ὁπότε ὁ εὐρύτατος οἰκονομικὸς χῶρος τῶν 250 ἑκατομμ. κατοίκων θὰ ἀπετέλει μοναδικὸν κέντρον συγκεντρώσεως οἰκονομικῆς, πολιτικῆς καὶ ὕπερ τὸ κυριώτερον πνευματικῆς ἰσχύος καὶ θὰ ἐδημιούργει ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ πάλιν τὴν πρώτην δύναμιν εἰς τὸν κόσμον; Ἄντ' αὐτοῦ σήμερον ἔχομεν δύο ἀντιμαχομένας ἀλλήλας ομάδας Κρατῶν, ὠργανωμένων εἰς Κοινοπραξίας, καὶ 4 ἕτερα Κράτη ἀφεθέντα ἔκθετα. (Ἡ Ἑλλάς συνεδέθη ἐν τῷ μεταξὺ μετὰ τῆς ΚΕΑ).

Ἐξετάζοντας τὴν σύνδεσιν καὶ τὴν χωροταξικὴν κατανομήν τῶν Κρατῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὰς δύο ομάδας, διαπιστοῦμεν τὰ ἑξῆς:

Τὰ Κράτη τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἀποτελοῦν ἐν γεωγραφικὸν σύνολον, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Βορείου θαλάσσης μέχρι τῆς Μεσογείου, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐξισορροπημένον ἐπιπέδου μορφώσεως, τεχνικῆς κατάρτισεως καὶ συγκοινωνιακῆς ἀναπτύξεως. Ἡ περιοχὴ αὐτὴ εἶναι ἐκεῖνη ὅπου ἔλαμψεν ἡ Ἀναγέννησις καὶ ἐκαλλιεργήθη ὁ Οὐμανισμός. Ἀπὸ πεντακοσίων περίπου ἐτῶν κατέχει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος καὶ τὴν διατήρησιν καὶ διάδοσιν τοῦ ἐλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ομάδος ταύτης εἶναι, ὅτι πιστεῦει κατὰ 80% εἰς τὸ καθολικὸν χριστιανικὸν δόγμα καὶ κυβερνᾶται ὑπὸ κυβερνήσεων εἴτε ἀποκλειστικῶς καθολικῶν χριστιανοδημοκρατικῶν, εἴτε μὲ μεγάλην συμμετοχὴν τοῦ κόμματος τούτου. Εἶναι τοῦτο τυχαῖον, ἢ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὀπισθεν τῆς κινήσεως ταύτης τὴν ὕπαρξιν κάποιας πολλῆς ἰσχυροτέρας ἠθικῆς δυνάμεως; Εἶναι τυχαῖον τὸ ὅτι κατὰ τὰ κρίσιμα μεταπολεμικὰ ἔτη εἰς τὰς τρεῖς μεγάλας δυνάμεις τῆς Δ. Εὐρώπης ἡ Κυβέρνησις περιῆλθεν εἰς τοὺς χριστιανοδημοκράτας Robert Schumann, De Gaspari καὶ Adenauer; Ἡ ἱστορία καὶ ἡ ἐκπολιτιστικὴ ἐξέλιξις δικαιολογοῦν τὴν ὑπὸ τῶν Κρατῶν τούτων ἀνάληψιν εὐθυνῶν δι' ἐν ἰδεώδες, ὅπως εἶναι ἡ Ἠνωμένη Εὐρώπη.

Ἐναντι τῆς πνευματικῆς ταύτης διαθέσεως τῶν Κρατῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς τοποθετεῖται ἡ ψυχολογία τῶν διαμαρτυρομένων Κρατῶν (πλὴν Αὐστρίας καὶ Πορτογαλίας) τῆς Μικρᾶς Ζώνης. Ἡ φιλοσοφία τῶν διαμαρτυρομένων ἀπευθύνεται πρὸς τὴν συνείδησιν καὶ ὄχι πρὸς τὴν καρδίαν, εἰς τὸν λογισμόν, τὴν ratio, καὶ ὄχι τὸν αὐθορμητισμόν. Εἶνα: κατόπιν τούτου δικαιολογημένη ἡ ἐπιφυλακτικότητα, μὲ τὴν ὁποίαν ἀντίκρυσαν τὰ Κράτη ταῦτα τὰ μεγαλεπήβολα σχέδια καὶ τὸ πῆδημα εἰς τὸ σκότος τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Ἀσφαλῶς, κατ' ἀρχὰς οὐδέποτε ἐπίστευσαν εἰς τὴν πραγματοποίησιν της, μὴ φανταζόμενα εἰλικρινῆ καὶ στενὴν γαλλογερμανικὴν συνεργασίαν. Ἐνόμισαν δέ, ὅτι ἐκεῖθεν θὰ ἀποκομίσουν πλεονεκτήματα. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὅμως, ποῦ οἱ Γάλλοι ἐδέχθησαν Γερμανὸν Ἀρχιστράτηγον τῶν κατὰ ξηρὰν Δυνάμεων τῆς Κεντρικῆς Πτέρυγος τοῦ NATO, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται τὰ στρατεύματά των, ἔπρεπε νὰ γίνῃ εἰς ὄλους ἀντιληπτόν, ὅτι εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς σημερινῆς Δ. Εὐρώπης ὑπεισῆλθον νέοι παράγοντες φρονήσεως καὶ αὐτοσυντηρήσεως. Ἡ σημειωθεῖσα ἀπροθυμία τῶν Γάλλων νὰ παρασυρθοῦν εἰς διασπαστικὰς τάσεις κατόπιν τῶν ρωσικῶν καὶ ἀγγλικῶν ραδιουργιῶν, ἀποδεικνύει ὅτι ἡ γαλλογερμανικὴ συνεργασία εἶναι σταθερώτερα ἀφ' ὅ,τι φαίνεται.

Αἱ προσπάθειαι πρὸς ἐξεύρεσιν βάσεως συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο Ὄργανισμῶν συνεχίζονται καὶ εἰς τὸ τέλος τὸ ἀσφαλῶς ἀνεπιθύμητον χάσμα θὰ γεφυρωθῆ. Πρὸς τοῦτο ἐλπίζεται νὰ συμβῶσιν ὁ ἀναμορφωθείς ΟΕΟΣ. Καταβάλλονται δὲ προσπάθειαι, τόσον συλλογικῆς μορφῆς, ὅσον καὶ ἐκ μέρους διαφόρων κρατῶν μεμονωμένως. Ἡ Μ. Βρετανία καὶ ἡ Δανία ἐζήτησαν ἤδη ἐπισήμως νὰ προσχωρήσουν εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν.

Ἐντονώτερον ἐκδηλοῦνται τάσεις προσχωρήσεως εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν εἰς τὰ δύο βιομηχανικὰ Κράτη, τὴν Ἑλβετίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν. Τὰ Κράτη ταῦτα δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν ἀρχικὴν πρόσκλησιν συμμετοχῆς των εἰς τὴν μελετωμένην οἰκονομικὴν ἔνωσιν διὰ λόγους μᾶλλον συναισθηματικούς καὶ τυπικούς, παρά οἰκονομικούς. Ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινότης (Κοινὴ Ἀγορὰ) ἐπιδιώκει, πλὴν τῆς ἐπιτεύξεως μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ διακρατικοῦ ἐμπορίου, ὁμοίως τὴν οἰκονομικὴν δλοκλήρωσιν τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν Κρατῶν, τούτεστι τὴν ἐνοποίησιν τῆς λειτουργίας τῶν Οἰκονομιῶν τῶν βάσει κοινῶν κανόνων. Τοῦτο πραγματοποιεῖται διὰ τῆς ὑπαγωγῆς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῶν Κρατῶν εἰς μίαν ὑπερκρατικὴν Ἀρχήν, εἰς τὴν ὁποίαν παραχωροῦνται ὄρισμένα κυριαρχικὰ δικαιώματα τῶν καθ' ἕκαστα Κυβερνήσεων. Δὲν ἀπεσιωπήθη, ὅμως, ὅτι οἱ σκοποὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος ἐξικονοῦνται καὶ πέραν τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου καὶ ἀποβλέπουσι τελικῶς εἰς μίαν πολιτικὴν ἔνωσιν.

Οἱ σκοποὶ αὐτοί, καθαρῶς πολιτικοῦ χαρακτῆρος, ἐθεωρήθησαν ὡς ἀσυμβίβαστοι, τόσον μὲ τὸ καθεστῶς οὐδετερότητος τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Σουηδίας, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖται ἀπὸ αἰῶνων, ὅσον καὶ μὲ τὸ καθεστῶς οὐδετερότητος, τὸ ὁποῖον ἐπεβλήθη συμβατικῶς ἐν Αὐστρίᾳ μετὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον. Τοῦτου ἔνεκεν, αἱ χώραι αὗται προσεχώρησαν εἰς τὴν Μικρὰν Ἐλευθέραν Ζώνην (EFTA). Οἰκονομικῶς ὅμως εἶναι περισσότερον συνδεδεμένοι μετὰ τῆς Κοινῆς

Ἐξωτερικὸν ἔμποριον, π.χ., τῆς Ἑλβετίας πρὸς τοὺς δύο τοὺτους Ὄργανισμοὺς διεμορφώθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὡς ἑξῆς :

	ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ		ΕΞΑΓΩΓΑΙ	
	εἰς ἑκατομμ. ἑλβετικὰ φράγκα			
	1958	1959	1958	1959
ΚΕΑ	4311	4979	2605	2901
% ἐπὶ τοῦ συνόλου	58,8%	60,2%	39,2%	39,9%
ΕΦΤΑ	792	1052	1030	1114
% ἐπὶ τοῦ συνόλου	10,8%	12,7%	15,5%	15,3%

Παρόμοιαι ἀναλογίαι ἰσχύουν καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἔμποριον τῆς Αὐστρίας, τῆς ὁποίας τὸ 50% τῶν ἐξαγωγῶν τρέπεται πρὸς τὰς Χώρας τῆς ΚΕΑ καὶ μόνον 13% πρὸς τὰς Χώρας τῆς ΕΦΤΑ. Πλήν, ὅμως, τῶν οἰκονομικῶν τούτων δεσμῶν, ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῶν Κρατῶν τούτων τὰ συνδέει ἀναποσπαστως καὶ δλοκληρωτικῶς μετὰ τὸ συγκρότημα τῆς ΚΕΑ. Τούτου ἕνεκεν, εἶναι δικαιολογημένη ἡ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῶν φορέων τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἀσκουμένη εἰς τὰς χώρας ταύτας πίσις ἀναθεωρήσεως τῆς πολιτικῆς τῶν οἰκονομικῶν συνδέσεων. Ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις, ὑποστηρίζουσα τὰς προσπάθειαι τοῦ Γερμανοῦ ἀντικαγκελλάρου Δρος Ehrhard περὶ εὐρωπαϊκῆς δλοκληρώσεως, ἐλπίζει νὰ ἐξέλθῃ τοῦ διλήμματος κατόπιν εὐδοώσεως τῶν προσπαθειῶν τούτων τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἀναμορφωθέντος ΟΕΟΣ. Ἡ Αὐστρία, ἐξ ἄλλου, πιεζομένη ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς πραγματικότητος, φαίνεται ὅτι ἀπεφάσισε νὰ συνδεθῇ μετὰ τὴν Κοινὴν Ἄγοράν βάσει σχεδίου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς τοῦ Ἐμπορίου Δρος Bock. Τὸ σχέδιον προσχωρήσεως τοῦ Δρος Bock προβλέπει τὴν εἰς πρῶτον στάδιον ἀναπροσαρμογὴν τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου τῆς Αὐστρίας διὰ τὰς εἰσαγωγὰς ἐκ τῶν Χωρῶν τῆς ΚΕΑ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δασμολόγιον τῆς ΚΕΑ. Ὡς δεῦτερον στάδιον θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ παραχώρησις εἰς τὴν Αὐστρίαν τῶν αὐτῶν τελωνειακῶν πλεονεκτημάτων, τῶν ὁποίων ἀπολαμβάνουν αἱ χώραι τῆς ΚΕΑ βάσει τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης.

Ἡ τρίτη οὐδετέρα χώρα τῶν ΕΦΤΑ, ἡ Σουηδία, ἐπανειλημμένως ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν προσχώρησίν τῆς εἰς τὴν Κοινὴν Ἄγοράν, προφανῶς ἀγομένη ἐκ καθαρῶν πολιτικῶν αἰτιῶν ὑπαγορευομένων ἐκ τῆς ἀμέσου γειτονίας τῆς μετὰ τὸν Ἀνατολικὸν Συνασπισμὸν. Κατόπιν ὅμως τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν δύο ἐτέρων οὐδετέρων χωρῶν, τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ἑλβετίας, προσπαθειῶν πρὸς ἐξεύρεσιν ἀνωδύνου λύσεως συμβιβασμοῦ τοῦ καθεστώτος τῆς οὐδετερότητος μετὰ τὴν συνεργασίαν μετὰ τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς, ἠναγκάσθη καὶ ἡ Σουηδία νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν στάσιν τῆς καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς συνελθούσας πρὸς ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον συσκέψεις τῶν οὐδετέρων ἐν Βιέννῃ καὶ Γενεύῃ. Ζητεῖται ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων χωρῶν ὅπως ἐξευρεθῇ τρόπος ἐρμηνείας ἀπὸ ἀπόψεως διεθνοῦς δικαίου τῆς ἐννοίας τῆς οὐδετερότητος τοιοῦτος ὥστε νὰ ἐπιτρέπη τὴν συνεργασίαν αὐτῶν μετὰ τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς.

2. Η ΣΥΝΔΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗΝ ΑΓΟΡΑΝ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αί προσπάθειαι συνδέσεως. Τὸ Σύμφωνον

Ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω, μετὰ τὴν δημιουργίαν τῆς ΚΕΑ καὶ τῆς ΕΒΤΑ τὰ πέντε ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένα Κράτη τοῦ ΟΕΟΣ, Ἑλλάς, Τουρκία, Ἴρλανδία, Ἰσλανδία καὶ Ἰσπανία, εὐρέθησαν ἐκτὸς τῶν Ὁργανισμῶν τούτων οἰκονομικῆς Συνδέσεως τῶν Κρατῶν τῆς Δ. Εὐρώπης. Ἡ Πορτογαλία, ἂν καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἐπιπεδον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως μὲ τὰς ἀφεθείσας οἰκονομικῶς ἐκθέτους χώρας, περιελήφθη εἰς τὴν ΕΒΤΑ, προφανῶς κατόπιν ἐπιθυμίας τῆς Ἀγγλίας, τῆς ὁποίας ἀπὸ αἰῶνων ἀποτελεῖ δορυφόρον τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Ἡ Ἑλλάς ἀντελήφθη ἀμέσως τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας θὰ εἶχε δι' αὐτὴν ἡ οἰκονομικὴ ἀποξένωσις τῆς ἀπὸ τὴν Δ. Εὐρώπην καὶ ἐπεδίωξε τὴν σύνδεσιν τῆς μὲ τὴν ΚΕΑ, τὰ Κράτη - Μέλη τῆς ὁποίας ἀπερρόφουν ἄλλοτε πλέον τοῦ 50% τοῦ ἐξαγωγικοῦ τῆς ἐμπορίου. Πλὴν τούτου συνδέουν τὴν Ἑλλάδα μὲ τὰ Κράτη ταῦτα ἰσχυρότατοι συναισθηματικοὶ δεσμοὶ κοινῆς ἐκπολιτιστικῆς ἐξελίξεως καὶ συγγενικῆς ὁμοιότητος.

Μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις, ἐπετεύχθη ἡ σύνδεσις αὕτη βάσει τοῦ ἀρθροῦ 238 τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης καὶ νομικῶς ἐπεσφραγίσθη διὰ τοῦ συμφώνου τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ σύνδεσις αὕτη ἐπεκροτήθη ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, πλὴν τῆς μερίδος ἐκείνης τῶν πολιτικῶν, οἱ ὁποῖοι πρεσβεύουν προσανατολισμὸν τῆς ἑλληνικῆς πολιτικῆς πρὸς τὴν ἀντίθετον τοῦ Δυτικοῦ στρατοπέδου παράταξιν. Ἐπικρίσεις ἠκούσθησαν μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔκτασιν τῆς συνδέσεως, ἐὰν δηλαδὴ θὰ ἔπρεπεν ἀντὶ τῆς συνδέσεως νὰ ἐπιδιωχθῆ καὶ νὰ γίνῃ ἔνταξις τῆς Ἑλλάδος ὡς ἰσοτίμου μέλους τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἀποδοχὴ τῆς Ἑλλάδος ὡς ἰσοτίμου μέλους τῆς ΚΕΑ θὰ ἐνεῖχε διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς Οἰκονομίας τεράστια πλεονεκτήματα. Τοῦτο δέ, διότι ἀπαξ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τοῦ στροβίλου τῆς οἰκονομικῆς ἀνάδου τῶν ἐτέρων θὰ παρεσυρόμεθα πρὸς τὰ ἄνω, καθ' ὅσον θὰ ἔλειπον αἱ δυνατότητες ὑπεκφυγῶν καὶ αἱ πρὸς τὰ κάτω πιέσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν ὀργανωμένων συμπερόντων. Ἡ τοποθέτησις ἐκάστου ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως καὶ τῆς χρησιμότητός του διὰ τὴν ἐθνικὴν Οἰκονομίαν θὰ ἐγίνετο αὐτομάτως καὶ δὲν θὰ ἐδημιουργοῦντο ἀνασχετικοὶ φραγμοὶ εἰς τὴν δημιουργίαν ἀπασχολήσεως καὶ εἰσοδημάτων. Ὁ ἐλεύθερος συναγωνισμὸς θὰ ἐξυγίαιεν αὐτομάτως τὴν Οἰκονομίαν, αἱ δὲ διατάξεις τοῦ συμφώνου τῆς Ρώμης καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν Ὁργάνων τῆς Κοινότητος θὰ ἴσταντο φρουροὶ πρὸς ἀποτροπὴν πάσης φαλκιδέουσεως τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων καὶ δεσμεύσεων.

Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐπεδιώχθη ἡ ἔνταξις μας ὡς ἰσοτίμου μέλους τῆς Κοινότητος, καὶ ἂν ἕμως ἐπεδιώχθη, ἦτο φυσικὸν νὰ μὴ ἐπιτευχθῆ κατόπιν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐκθέτομεν ἀνωτέρω. Ἡ δὴ πολιτεία τῆς ΚΕΑ δὲν φαίνεται νὰ εὐνοῇ τὴν εἰσοδογὴν ἄλλων ἰσοτίμων μελῶν πρὸ τῆς ὀλο-

κληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης τεθέντων οικονομικῶν ἀλλὰ κυρίως πολιτικῶν σκοπῶν.

Ἡ ἔνταξις τῆς Ἑλλάδος ὡς ἰσοτίμου μέλους θὰ ἐδημιούργει πλείστας ὅσας τεχνικὰς δυσχερείας. Ὡς γνωστόν, ἡ Κοινὴ Ἄγορὰ θὰ εἰσαγάγῃ κοινὸν δασμολόγιον ἔναντι τῶν τρίτων, τὸ ὕψος τῶν δασμῶν τοῦ ὁποῖου θὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν μέσον ὄρον τῶν δασμῶν τῶν ἰσχυόντων σήμερον εἰς τὰ Κράτη - Μέλη. Τοιοῦτοτρόπως τὰ Κράτη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζουν σήμερον χαμηλοὺς δασμοὺς, ὡς ἡ Γερμανία καὶ τὸ Βέλγιον, θὰ εὐρεθοῦν πρὸ ἠδξημένων δασμῶν. Ἐπικρατεῖ, λοιπόν, εἰς τὰ Κράτη ταῦτα ὁ φόβος, ὅτι οἱ ἠδξημένοι αὐτοὶ δασμοί, λόγῳ τοῦ κοινοῦ δασμολογίου, θὰ ἀυξήσουν τὸν τιμάρθιμον καὶ τὸ κόστος καὶ συνεπῶς τὴν συναγωνιστικότητά. Σημειωτέον, ὅτι ἐν προκειμένῳ πρόκειται περὶ αὐξήσεως τῶν δασμῶν κατὰ τινὰς μονάδας μόνον τοῖς ἑκατόν. Εὐκόλον νὰ φαντασθῶμεν τί θὰ συνέβαινε, ἐὰν κατὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ μέσου ὄρου ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἑλληνικὸν δασμολόγιον, τοῦ ὁποῖου τὸ ὕψος εἶναι διπλοῦν ἕως τετραπλοῦν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ δασμολόγιον τῆς συμμετεχοῦσης Χώρας τῆς ΚΕΑ μὲ τοὺς ὑψηλοτέρους δασμοὺς.

Ἄλλοτερον κατ' ἐξοχὴν δυσχερὲς τεχνικὸν σημεῖον εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι χώρα κατ' ἐξοχὴν γεωργικὴ, καὶ ἀκριβῶς ὁ γεωργικὸς τομεὺς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ ἀσθενὲς σημεῖον τῆς Κοινῆς Ἄγορας. Οἱ εἰδικοί προβλέπουν, ὅτι οἱ ἐπιδιωκόμενοι ὑπὸ τῆς Κοινότητος σκοποὶ θὰ ἔχουν πραγματοποιηθῆ ἐντὸς τῶν ἐξῆς προθεσμιῶν: Ἐξίσωσις τῶν τιμῶν τῶν βασικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων μέχρι τέλους 1962, εὐθυγράμμισις τῶν φορολογικῶν καὶ κοινωνικῶν συστημάτων μέχρι 1965, τὰ πρῶτα ὅμως ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς προσαρμογῆς τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς δὲν ἀναμένονται πρὸ τοῦ 1967. Καθ' ἣν στιγμὴν γράφονται αἱ γραμμαὶ αὗται συνεδριάζει εἰς τὰς Βρυξέλλας τὸ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβούλιον μὲ θέμα ἀκριβῶς τὰ ἐκ τῆς γεωργίας προκύπτοντα ζητήματα. Ἄν καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως αἱ ἐμφανιζόμεναι δυσχερείαι εἶναι τεράστιαι, φαίνεται ὅτι συντόμως θὰ ἐξευρεθοῦν συμβιβαστικαὶ λύσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ὁμαλὴν εἴσοδον εἰς τὸ δεύτερον τετραετὲς στάδιον τῆς δλοκληρώσεως. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἀναλύσωμεν τὸ εἰς τί ὀφείλονται αἱ δυσχερείαι αὗται τοῦ γεωργικοῦ τομέως, πάντως ὅμως ἐκ τῶν ἐκτεθέντων καθίσταται φανερόν, ὅτι αἱ ὑφιστάμεναι αὗται δυσχερείαι δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιβαρυνθοῦν καὶ μὲ τὰς φροντίδας ὀργανώσεως τῆς ἑλληνικῆς γεωργικῆς Οἰκονομίας, ἡ ὁποῖα, ὡς γνωστόν, καθορίζεται ὑπὸ ἐντελῶς διαφόρων παραγόντων κατὰ πολὺ δυσχερεστέρων ἀπὸ τοὺς ἐπηρεάζοντας τὴν γεωργικὴν πολιτικὴν τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς ΚΕΑ.

Τοιαύτης μορφῆς τεχνικαὶ δυσχερείαι ὑπάρχουν πολλαί, παρεμποδίζουσαι τὴν εἰσοδογὴν μας ὡς ὁμοτίμου μέλους τῆς Κοινότητος: Κατόπιν, λοιπόν, τοῦ ἀνεφίκτου τῆς προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος ὡς ἰσοτίμου μέλους, ἡ Κοινότης, δικαιοπρατοῦσα ὡς νομικὸν πρόσωπον διεθνοῦς δικαίου, συνῆψε μεθ' ἡμῶν τὸ γνωστὸν σύμφωνον συνδέσεως.

Τὸ σύμφωνον μετὰ τῶν παραρτημάτων του ἔχουν συνταχθῆ κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης. Ὡς ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς καθορίζεται ἡ ἐπιτάχυνσις ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, ὡς μέσα δὲ ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ.

τούτου χρησιμοποιούνται ή σύνδεσις μας με την Κοινήν Ἀγοράν διὰ τελωνειακῆς ἑνώσεως, ή κοινή δράσις διὰ τήν ἑναρμόνισιν τῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ συμφωνίᾳ ἀναφερομένων οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν τομέων, ή χορήγησις πόρων δι' ἐπιτάχυσιν τῆς ἀναπτύξεως, τέλος δὲ ή ἑκατέρωθεν ἰσότητις μεταχειρίσις τῶν φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων.

Πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως προβλέπεται βαθμιαία μείωσις, ἀναλόγως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης θεοπισθέντα, τῶν δασμῶν, ὅσον καὶ τῶν ποσοστῶσεων διὰ τὰς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Κρατῶν - Μελῶν τῆς ΚΕΑ, ὡς καὶ ἐλευθέρᾳ διακίνησις ἐμπορευμάτων ἐκ τρίτων χωρῶν εὐρισκομένων εἰς ἐλευθέρᾳ κυκλοφορίᾳ ἐντὸς χώρας τινὸς τῆς Κοινότητος (ἄρθρα 6 - 11). Ὁ ρυθμὸς καὶ αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τελωνειακῆς ἑνώσεως διατάξεων (κατάργησις δασμῶν καὶ ποσοστῶσεων, κοινὸν δασμολόγιον πρὸς τὰ ἔξω) καθορίζονται λεπτομερῶς, ἀναγνωρίζομένων διὰ τὴν Ἑλλάδα μεταβατικῶν περιόδων 12 καὶ 22 ἐτῶν διὰ τὴν δλοκλήρωσιν τῶν μέτρων. Ἀντιθέτως, διὰ τὰς εἰς τὰς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς εἰσαγωγὰς ἑλληνικῶν προϊόντων ἐφαρμόζονται αἱ προθεσμίαι τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης (12ετῆς περίοδος). Ἡδη αἱ εἰσαγωγαὶ μας θὰ ἀπολαμβάνουν τῶν μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθεισῶν δάσει τοῦ Συμφώνου τούτου μειώσεων δασμῶν (ἄρθρα 12 - 18). Ἐν συνεχείᾳ προβλέπεται ὁ τρόπος ρυθμίσεως τῆς αὐτονόμου ἐξωτερικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τρίτων Κρατῶν, δάσει διμερῶν συμφωνιῶν. Λεπτομερῶς καθορίζεται ή μεταχειρίσις τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ὁ τρόπος ἑναρμόσεως τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμφώνου τῆς Ρώμης καθοριζόμενα.

Δι' ὠρισμένα βασικῆς διὰ τὴν ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν σημασίας γεωργικὰ προϊόντα ἐξασφαλίζεται ἐπίπεδον ἐξαγωγῶν ἴσον τοῦλάχιστον πρὸς τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτυγχανόμενον, με προοπτικὴν αὐξήσεως ἀνάλογον πρὸς τὴν ἄνοδον τῶν λοιπῶν μεγεθῶν τῆς Οἰκονομίας τῶν Κρατῶν - Μελῶν τῆς ΚΕΑ.

Ἡ ἐλευθερία κινήσεως ἐργατῶν καὶ ἐγκαταστάσεως γίνεται κατ' ἀρχὴν παραδεκτὴ καὶ θὰ ἐφαρμοσθῇ ἐντὸς προθεσμίας 12 ἐτῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ προκύπτοντα ζητήματα θὰ ἐπιλύονται δάσει ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι τὸ ὄργανον ἐφαρμογῆς τοῦ Συμφώνου τῶν Ἀθηνῶν.

Δεδομένου ὅτι θεωρητικὴ δάσις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς εἶναι ἐλευθερία τοῦ συναγωνισμοῦ (ἀνταγωνισμὸν ἀποκαλεῖ τούτον ή ἐπίσημος ἑλληνικὴ μετάφρασις τοῦ κειμένου), περιελήφθησαν εἰς τὸ Σύμφωνον τῶν Ἀθηνῶν κατάλληλοι διατάξεις διὰ τὴν πραγματοποίησιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ σκοποῦ τούτου εἰς τὴν ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν (ἄρθρον 51 ἕως 57). Εἰς τὰς διατάξεις ταύτας ἐμπίπτει ή μεταχειρίσις τῶν ὑφισταμένων κρατικῶν ἐπιδοτήσεων ἐξαγομένων προϊόντων, τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν εἰσαγωγῶν διὰ εἰσφορῶν, τῆς ἐπιστροφῆς φόρων καὶ δασμῶν κ.ο.κ., ὡς καὶ τῶν λοιπῶν γνωστῶν μέτρων φαλκιδεύσεως τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ.

Διὰ τῶν ἀρθρῶν 58 - 68 καθορίζονται τὰ τοῦ συντονισμοῦ τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς μεταξὺ τῶν ἀντισυμβαλλομένων, ὡς καὶ τὰ θέματα κινήσεως κεφαλαίων καὶ ἀδῆλων συναλλαγῶν. Διὰ τὰ ξένα κεφάλαια ἐν Ἑλλάδι προβλέπεται ή μετα-

χειρίσις βάσει τῆς ρήτρας τοῦ μάλλον εὐνοουμένου Κράτους. Διὰ τὸν συντονισμόν τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τῶν Ἀντισυμβαλλομένων ἔναντι Τρίτων προβλέπεται, ὅπως μετὰ τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου τὰ συμμετέχοντα Κράτη καὶ ἡ Ἑλλάς καταλήξουν εἰς ὁμοίμορφον ρύθμισιν αὐτῆς (ἄρθρον 64). Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον κανονίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει συνάψεως ὁμοίου συμφώνου προσχωρήσεως ἢ συνδέσεως τῆς Κοινότητος μετὰ ἐτέρας χώρας τοῦτο θὰ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰς μετὰ τῆς Ἑλλάδος σχέσεις τῆς χώρας ταύτης, ἐφ' ὅσον συναφθῆ μετ' αὐτῆς εἰδικῆ συμφωνία.

Αἱ ἀκροτελευτίαι διατάξεις τοῦ Συμφώνου εἶναι δικονομικῆς μορφῆς καὶ κανονίζουν τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ ἀρμοδίου ὄργάνου ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, τὸ ὅποιον θὰ εἶναι τὸ «Συμβούλιον Συνδέσεως» (ἄρθρ. 65 καὶ 66). Τοῦτο θὰ εἶναι ὑπουργικῆς στάθμης καὶ θ' ἀποτελῆται ἀπὸ ἐκπροσώπων τῆς Κοινότητος ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἐτέρου. Αἱ ἀποφάσεις θὰ λαμβάνωνται καθ' ὁμοφωνίαν. Διὰ τὴν περίπτωσιν μὴ ἐπιτεύξεως ταύτης προβλέπεται διαιτησία (ἄρθρον 67).

Ἐκ τῶν προσηρητημένων εἰς τὸ Σύμφωνον ἐγγράφων πρέπει νὰ ἀνκφερθῆ ἰδιαιτέρως τὸ ὑπ' ἀριθμ. 20 πρωτόκολλον, τὸ ὅποιον προβλέπει τὴν παροχὴν οἰκονομικῆς βοηθείας 125 ἑκατομ. δολλαρίων ὑπὸ τὴν μορφήν μακροπροθέσμων (διարκειάς μέχρι 25 ἐτῶν) δανείων, μὲ ἰδιαιτέραν μεταχείρισιν ἀπὸ ἀπόψεως ὄρων ἐξυπηρετήσεως διὰ τὰ κεφάλαια, τὰ ὅποια θὰ χρησιμοποιηθοῦν δι' ἔργα ὑποδομῆς.

Διὰ λόγους συντομίας, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπεκταθῶμεν περισσότερο εἰς ἀνάλυσιν τῶν διατάξεων τοῦ Συμφώνου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν προσηρητημένων εἰς αὐτὸ παραρτημάτων. Τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἔλαβον εὐρυτάτην δημοσιότητα διὰ τοῦ ἡμερησίου καὶ οἰκονομικοῦ Τύπου. Ὡς δὲ θὰ ἴδωμεν περαιτέρω, αἱ πιθανότητες ἐπιτυχίας τῶν σκοπῶν τοῦ Συμφώνου, ἦτοι τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, εἶναι ζήτημα οὐσιαστικὸν καὶ οὐχὶ τυπικόν. Ἀπὸ τυπικῆς πλευρᾶς ἀπολαμβάνομεν ὅλων τῶν πλεονεκτημάτων Κράτους - Μέλους τῆς Κοινότητος, διασφαλίζοντος οὕτω τὴν διατήρησιν καὶ **δυνατότητα διευρύνσεως** τοῦ σημερινοῦ ὅψους ἐξαγωγῶν τῶν κυριωτέρων προϊόντων μας, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου διατηροῦμεν ὑπὲρ ἡμῶν τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας τῆς παραγωγῆς μας ἐπὶ αἰσθητῶς μακρότερον χρόνον ἀφ' ὅτι προβλέπεται ἀντιστοίχως διὰ τὰ Κράτη - Μέλη τῆς Κοινότητος μεταξύ των. Τοῦτο ἐνέχει μεγίστην σημασίαν ὡς πρὸς τὸ πρῶτον σκέλος του, διότι, ὡς ἀναφέρομεν εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς παρουσίας, ἐν τῶν αἰτίων τῆς ἀλματώδους ἀναπτύξεως ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν μεταξύ τῶν Κρατῶν - Μελῶν τῆς Κοινότητος εἶναι καὶ τὸ ὅτι οἱ ἔμποροι τῶν Κρατῶν τούτων, ἐπὶ τῇ πρόψει περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τρίτων χωρῶν, ἐζήτησαν νὰ ἀναπτύξουν τὰς ἐμπορικὰς τῶν σχέσεις μετὰ συναδέλφων τῶν δασμῶν μέλλουσα νὰ προκύψῃ διάκρισις τιμῶν γίνῃ ἀκόμη ἢ ἐκ τῆς μειώσεως συνάψεως τοῦ Συμφώνου τῶν Ἀθηνῶν ἐξασφαλίζομεν τὴν διατήρησιν τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν σχέσεων. Κατὰ πόσον ὅμως τὸ δεῦτερον σκέλος, δηλαδὴ ἢ διατήρησις τῆς προστασίας τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπωφεληθῶμεν πλήρως τῶν εὐεργετημάτων τοῦ πρώτου σκέλους, εἶναι ἕτερον ζήτημα, εἰς τὸ ὅποιον θὰ προσπαθῶμεν νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν κατωτέρω.

Ἡ διάρθρωσις τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας

Ὡς ἐλέχθη, διὰ τοῦ Συμφώνου ἐπιτυχάνομεν τυπικῶς πολλά, χωρὶς οὐσιαστικῶς νὰ παραχωρῶμεν πρὸς τὸ παρὸν τίποτε. Τὰ τυπικῶς ὁμῶς οὕτω κτηθέντα πλεονεκτήματα δύνανται νὰ ἐξουδετερωθοῦν ἐκ τῆς ἀδυναμίας τῆς οὐσιαστικῆς ἐκπληρώσεως αὐτῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν ἐμφανίζει τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ δυσαναλόγως πρὸς τὰ εἰσοδήματα τοῦ πληθυσμοῦ ὑψηλοῦ παραγωγικοῦ κόστους. Παρὰ τὸ ὅτι ἡ ἀνοδικὴ πορεία τῶν τιμαρίθμων ἐν Ἑλλάδι εἶναι, σχετικῶς καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῶν ἄλλων Κρατῶν, βραδεία, ὁ τιμαρίθμος τῶν ἐξαγωγίμων ἀκριβῶς προϊόντων ἀνέρχεται ταχύτερον τῶν λοιπῶν. Τοιοῦτοτρόπως δημιουργεῖται κίνδυνος, παρὰ τὰ ὑπὲρ ἡμῶν πλεονεκτήματα, νὰ μὴ δυνηθῶμεν νὰ ἐξαγάγωμεν τὰ προϊόντα μας, λόγῳ ὑψηλῶν τιμῶν.

Συνεπῶς, εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐξυγιάνσεως τῶν τιμῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πλήρως μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, ἐγκεῖται ἡ ἀποκόμισις τῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὅποια τυπικῶς μᾶς ἐξασφαλίζει τὸ Σύμφωνον. Ἡ ἐξυγιάνσις ὁμῶς αὕτη εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῆ, ἐφ' ὅσον διατηρεῖται ἐπὶ μακρὸν χρόνον (μίαν δωδεκαετίαν καὶ δι' ἕνα προϊόντα εἰκοσαετίαν) ἡ σήμερον ἰσχύουσα ὑψηλὴ δασμολογικὴ προστασία τῆς παραγωγῆς. Συνεπῶς, εὐρισκόμεθα πρὸ καθαρᾶς οὐσιαστικῆς ἀντινομίας.

Βεβαίως αἱ κυβερνητικαὶ προσπάθειαι ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων ἐξυγιάνσεως διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὑποδομῆς τῆς Οἰκονομίας, πλὴν ὁμῶς αἱ προσπάθειαι αὗται δύνανται νὰ παραμείνουν ἀνευ ἀποτελέσματος, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν τομέα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας δὲν ἐπέρχονται ἀνάλογοι βελτιώσεις. Αἱ δὲ βελτιώσεις αὗται δὲν θὰ ἐπέλθουν ποτὲ ἀφ' ἑαυτῶν, ἐφ' ὅσον διατηρεῖται ἡ ὑψηλὴ προστασία. Ὁ ἰδιώτης ἐπιχειρηματίας φυσικὸν εἶναι νὰ ἀναπροσαρμόζεται εἰς τὰς ἐκάστοτε δι' αὐτὸν εὐμενεστέρας συνθήκας. Εἶναι δὲ εὐμενεστέροι δι' αὐτὸν αἱ συνθήκαι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι τοῦ προσπορίζουσι τὸ μεγαλύτερον κέρδος μὲ τὴν μικροτέραν προσπάθειαν καὶ πρὸ παντὸς μὲ τοὺς μικροτέρους κινδύνους. Ἐκεῖ ὅπου κρατεῖ προστατευτικισμὸς καὶ παρεμβατισμὸς, εἶναι φυσικὸν ὁ ἰδιώτης ἐπιχειρηματίας νὰ προσπαθῆσῃ νὰ ἀπολαύσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τῶν πλεονεκτημάτων ἐκεῖνων, τὰ ὅποια τοῦ παρέχει τὸ σύστημα καὶ νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσῃ εἰς περιπετείας διὰ νὰ προπαρασκευασθῆ διὰ συνθήκας, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ἀρχίσουν σταδιακῶς νὰ δημιουργοῦνται μετὰ μίαν δωδεκαετίαν τὸ ἐνωρίτερον. Τοῦναντίον, θὰ ἀπολαμβάνῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τόσον τῶν εὐεργετημάτων τοῦ προστατευτικισμοῦ καὶ κατευθυντισμοῦ, ὅσον καὶ τῶν πλεονεκτημάτων τὰ ὅποια θὰ τοῦ προσφέρῃ ἡ δημιουργία καὶ ἐξυγιάνσις τῆς ὑποδομῆς τῆς Οἰκονομίας (εὐθηνῇ ἐνέργεια, συγκοινωνίαι, τηλεπικοινωνίαι κ.ο.κ.).

Τοιοῦτοτρόπως τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα ἐξυγιάνσεως τῆς Οἰκονομίας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου βαθμιαίας ἄρσεως τῆς προστασίας δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτευχθῆ καὶ ἡ προβλεπομένη δωδεκαετία διατηρήσεως τοῦ status quo θὰ παρέλθῃ ἀνευ οὐσιαστικῆς τινος ἀναπτύξεως τῆς Οἰκονομίας.

Τὰ προβλήματα ὁμῶς πιέζουσιν καὶ οἱ καιροὶ οὐ μενετοί.

Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία, παρὰ τὴν ἀδιαμφισβήτητον σημαντικὴν ἀνοδικὴν πορείαν τῆς, παρουσιάζει ὠρισμένας διαρθρωτικὰς ἀσυμμετρίας, ὀφειλομένας εἰς τὴν μὴ παράλληλον ἀνάπτυξιν τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς. Παρὰ τὴν ἀνοδικὴν ὁμῶς ταύτην πορείαν τῆς Οἰκονομίας, δύο τομεῖς, ὁ τομεὺς τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου καὶ ὁ τομεὺς τῆς ἀπασχολήσεως, καθυστεροῦν αἰσθητῶς.

Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διαρκῶς διευρυνομένου ἑλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου. Αἱ ἐξαγωγαὶ δὲν καλύπτουν πλέον οὔτε τὸ 50% τῶν εἰσαγωγῶν. Τοῦτο δὲ συμβαίνει ὄχι διότι μειοῦνται αἱ ἐξαγωγαί, ἀλλὰ διότι αὐξάνουν αἱ εἰσαγωγαί. Χωρὶς νὰ εἴμεθα ὀπαδοὶ τῆς «ἀφελοῦς θεωρίας τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου», νομίζομεν ὅτι τὸ φαινόμενον εἶναι ἀνησυχητικὸν καὶ χρήζει βραχείας διερευνήσεως.

Ἡ αὐξησις τῶν εἰσαγωγῶν εἶναι ἀπόδειξις ἀνόδου τῆς Οἰκονομίας, ἡ ὁποία διὰ νὰ συντηρηθῇ χρειάζεται καὶ διαρκῶς περισσότερα ἀγαθὰ. Ὡς ὁμῶς εἶπομεν καὶ ἀνωτέρω, ἡ ἀνοδος αὕτη τῆς Οἰκονομίας μας γίνεται ἀσυμμέτρως. Σήμερον μέγα μέρος τῶν εἰσοδημάτων δημιουργεῖται ἐκ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν (τουρισμός, ναυτιλία, μεταναστευτικὰ καὶ ἐργατικὰ ἐμβόσματα), καὶ συνεπῶς ὑπὸ ἀτόμων μὴ παραγόντων ἀνάλογον ποσότητα ὕλικῶν ἀγαθῶν πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποίαν καταναλίσκουν. Τοῦτου ἕνεκεν, πρέπει τὰ ἀγαθὰ νὰ εἰσάγωνται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆ βοήθεια τοῦ συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον προσπορίζομεθα ἐκ τῆς παροχῆς τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν.

Τὸ ὕψος τοῦ σκέλους τῶν ἐξαγωγῶν, ἐξυπηρετούμενον ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, εὐρίσκεται εἰς ἐπίπεδον ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ἐξαγωγὴν ὄλων τῶν σήμερον εἰς τὴν διάθεσίν μας ἐμπορευσίμων προϊόντων. Ὁλὴ ἡ ἐγχωρία παραγωγή ἐξάγεται. Τὰ ἀποθέματα, παρὰ τὰ ἀντιθέτως λεγόμενα, εἶναι ἐλάχιστα, μέρος δὲ αὐτῶν εἶναι μὴ διεθνῶς ἐμπορεύσιμον. Ἀλλὰ ἐὰν ἐξήγοντο καὶ τὰ ἀποθέματα ταῦτα, εἶναι ζήτημα ἐὰν θὰ ἠδύξαντο οἱ ἐξ ἐξαγωγῶν πόροι κατὰ 10% τῶν σήμερον ἐπιτυγχανομένων. Συνεπῶς, εὐρισκόμεθα πρὸ μιᾶς διαρθρωτικῆς ἀδυναμίας, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβληθῇ βραχυπρόθεσμως. Ἐὰν ὁμῶς παραδεχθῶμεν, ὅτι ἔστω καὶ ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας εἶναι δυνατὸν νὰ διπλασιασθοῦν αἱ ποσότητες τῶν σήμερον ἐξαγομένων προϊόντων ἢ διὰ διαρθρωτικῶν ἀλλαγῶν διπλασιασθοῦν οἱ σήμερον ἐξ ἐξαγωγῶν κερδίζόμενοι πόροι (πράγμα δυσχερέστατον, λόγῳ τοῦ πεπερασμένου τοῦ συντελεστοῦ παραγωγῆς «ἔδαφος»), καὶ πάλιν τὸ ἑλλεμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου θὰ εἶναι αἰσθητόν, διότι θὰ αὐξηθοῦν, ἴσως ὄχι μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν, ἀλλὰ πάντως ἐντατικῶς, καὶ αἱ εἰσαγωγαί. Συνεπῶς, πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ σκέλος τῶν ἐξαγωγῶν τροφοδοτεῖται μὲ προϊόντα τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς (γεωργία μεταλλεῖα), πάντοτε θὰ ὑφίσταται ἀνεπιθύμητον ἑλλεμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, κυμαινόμενον περὶ τὸ 40%. Δὲν δυνάμεθα, λόγῳ στενότητος χώρου, νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐνταθὰ ἐπὶ τῶν ποσοτικῶν δεδομένων τῆς συνθέσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἐμπορίου, διὸ καὶ παρέμπομεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν εἰς δύο παλαιότερας μελέτας μας: «Τὸ μέλλον τῶν ἐξαγωγῶν», Ἀθήναι, 1951 καὶ «Ἐξαγωγαὶ καὶ ἀνασυγκρότησις», Ἀθήναι, 1958.

Πρὸς ἐπίτευξιν, συνεπῶς, ἀνεκτοῦ ὕψους ἐξαγωγῶν, πρέπει νὰ προστεθοῦν

εις τὸ σκέλος τοῦτο τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου προϊόντα δευτερογενοῦς παραγωγῆς, κατὰ πρῶτον λόγον προερχόμενα ἐκ τῆς κατεργασίας ἐγχωρίων πρῶτων ὑλῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐξ ἐξευγενισμοῦ παρ' ἡμῖν ξένων προϊόντων. Δηλαδή πρέπει νὰ ἀναπτυχθῆ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία μετὰ προσπικτὴν ἐξαγωγῶν τῶν προϊόντων τῆς καὶ ὄχι μόνον χάριν καλύψεως ἐπιτοπίων ἀναγκῶν. Ὑποτίθεται, ὅτι καὶ ἡ κάλυψις ὅσον τὸ δυνατόν ἐπιτοπίων ἀναγκῶν εἰς βιομηχανικὰ προϊόντα ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας ἐπηρεάζει εὐνοϊκῶς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον, διότι κατὰ τεκμήριον περιορίζεται ἀντιστοίχως ἡ εἰσαγωγή τῶν προϊόντων τούτων. Τοῦτο ὁμῶς ἰσχύει μόνον ἐν μέρει, διότι πᾶσα αὔξησις τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς προκαλεῖ προσθέτους εἰσαγωγικὰς ἀνάγκας. Ἡ πορεία τῶν εἰσαγωγῶν βαίνει ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ πᾶσα τάσις περιορισμοῦ αὐτῶν, εἴτε δι' ὕψηλῶν δασμῶν, εἴτε δι' ἐτέρων μέτρων, ἀποβαίνει εἰς βῆρος τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Τούτου ἕνεκεν, εἰς τὰς χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς τὰ Κράτη μετὰ τοὺς ὑψηλοτέρους δασμοὺς (Γαλλία, Ἰταλία) ἐπιδιώκουσιν ἐπίσπευσιν τῆς διευθετήσεως τοῦ κοινοῦ δασμολογίου μετὰ μειωμένους δασμοὺς, διὰ νὰ ὑποδοθηθῆ ἡ ἀνάπτυξις τῶν καὶ νὰ διαμορφωθῆ εὐμενέστερον τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τῶν. Τουναντίον, ὡς ἐλέχθη, τὰ Κράτη μετὰ τοὺς χαμηλοὺς δασμοὺς μετὰ σκεπτικισμόν ἀντιμετωπίζουσιν τὴν αὔξησιν αὐτῶν διὰ τοῦ κοινοῦ δασμολογίου. Ἡ μείωσις τοῦ κόστους τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἐμμέσως συμβάλλει καὶ εἰς τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν, διότι ὁ γεωργὸς κανονίζει τὰς τιμὰς βάσει τῆς ποσότητος τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, τὰ ὅποια δύναται νὰ ἀγοράσῃ μετὰ τὸ εἰσόδημά του.

Ἡ ἐπιδίωξις, συνεπῶς, ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας βάσει ὑψηλῆς δασμολογικῆς προστασίας, μόνον πρὸς κάλυψιν ἐπιτοπίων ἀναγκῶν, δὲν πρόκειται νὰ ἐπηρεάσῃ ποτὲ εὐνοϊκῶς τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον. Τοῦτο ἄλλωστε ζῶμεν σήμερον.

Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν, τοῦ ὅτι δηλαδή διὰ τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως θὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ παραγωγή ἐξαγωγίμων προϊόντων, δύναται νὰ συνδεθῆ καὶ ἡ προώθησις τῆς λύσεως τοῦ ἐτέρου βασικοῦ προβλήματος τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, τοιούτοις τῆς αὐξήσεως τῆς ἀπασχολήσεως. Τὰ βιομηχανικὰ ἔργα ὑποδομῆς δὲν αὐξάνουσιν τὴν ἀπασχολήσιν εἰς ἀνάλογον βαθμὸν μετὰ τὰ ἐπενδύμενα εἰς αὐτὰ κεφάλαια. Ὁμοίως ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας δὲν ἐπιφέρει καὶ ἀνάλογον αὔξησιν τῆς ἀπασχολήσεως. Συνεπῶς, μόνον ἡ ὑγιὴς ἀνάπτυξις τῆς Βιομηχανίας ἐξαγωγίμων ἀγαθῶν δύναται νὰ λύσῃ τὸ βασικὸν τοῦτο θέμα.

Τὰ αἷτια τῆς βραδύτητος τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως

Ἡ ἀνάγκη τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος, χάριν τῆς ἐπιτεύξεως τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς Χώρας καὶ ἀνυψώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Λαοῦ, ἔχει γίνεαι συνειδησις εἰς πάντα Ἑλληνα. Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν κατεβλήθησαν καὶ καταβάλλονται τεράστια προσπάθειαι διὰ νὰ τεθῆ τὸ ζήτημα εἰς ὁμαλὴν τροχίαν. Τὰ ἀποτελέσματα ὁμῶς ὑπέβησαν πενιχρά. Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὸ διὰ τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα γιγαντιαῖον ἔργον τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ, ἡ πρόοδος εἰς τοὺς λοιποὺς τομεῖς τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως δὲν εἶναι ἡ πρόπουσα. Ἐλάχισται νέαι μονάδες βιομηχανικοῦ μεγέθους ἱδρῦθησαν καὶ λειτουργοῦν, ἐνῶ ἀρκεταὶ νέαι βιομηχανίαι, ἱδρυθεῖσαι κυρίως

διὰ πιστώσεων τοῦ σχεδίου Μάρσαλ ἢ ἄλλων πηγῶν βοήθειας, δὲν ἐτέθησαν καὶ ἐν λειτουργίᾳ ἢ μετὰ θραχεῖαν λειτουργίαν ἐκλείσθησαν. Πρέπει, συνεπῶς, νὰ ὑφίστανται ἐμπόδια προκαλοῦντα τὴν ἐπιβράδυνσιν ταύτην, τὰ ὅποια ἐξικνοῦνται πέραν τῆς φυσιολογικῆς ἐκκινήσεως.

Ἐὰν προστρέξωμεν εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν σχετικῶν μὲ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν δημοσιευμάτων θὰ εὐρωμεν ν' ἀποδίδεται ἢ καθυστέρησις εἰς διαφόρους αἰτιάσεις, ὡς π.χ. εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς προστασίας, εἰς τὴν βαρεῖαν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον φορολογίαν, τὴν ἔλλειψιν κεφαλαίων (πότε συναλλάγματος καὶ πότε δραχμῶν), τὴν ἔλλειψιν καταλλήλων τεχνικῶν, τὴν ἀντίδρασιν τῶν ξένων κ.ο.κ. Δυστυχῶς, οὐδεμία τῶν αἰτιάσεων τούτων εὐσταθεῖ ὡς τίθεται. Δημιουργεῖται θεθαίως μία συνισταμένη ἐξ ὄλων αὐτῶν τῶν αἰτίων, ἢ ὅποια προκαλεῖ τὸ ὑφιστάμενον δυσμενές διὰ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν διοικητικὸν καὶ οἰκονομικὸν κλίμα, πλὴν ὅμως ἔπρεπεν, ἐὰν ἐκεῖ εὐρίσκοντο τὰ αἷτια, κατόπιν τῶν πράγματι παρ' ὄλων τῶν πλευρῶν καταβαλλομένων προσπαθειῶν νὰ ἐξηγῆ ἐπιτευχθῆ ἐν τὸς τῆς διαρρυσάσης δεκαπενταετίας τοῦλάχιστον ποιά τις ἐξομάλυνσις τοῦ ἐδάφους.

Καθ' ἡμᾶς, τὰ αἷτια τῆς καθυστέρησεως δέον νὰ ἀναζητηθοῦν εἰς πλεόν γενικώτερον ἐπίπεδον καὶ συγκεκριμένως εἰς τὸ ἐννοιολογικόν. Δὲν ἔχομεν ἀκόμη τοποθετήσει ἐννοιολογικῶς τὸ θέμα τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως τῆς Χώρας, οὔτε ποιοτικῶς, οὔτε ποσοτικῶς, εἰς τὴν κατάλληλον στάθμην. Ὅσακις γίνεται συζήτησις περὶ ἐκβιομηχανίσεως, πρέπει νὰ εἶναι γνωστὸν ποιοτικῶς μὲν περὶ ποίων κλάδων συγκεκριμένως πρόκειται, διὰ ποίους προσφέρεται ἢ Ἑλλάς καὶ ποία ἢ ἱεράρχησις τῶν ἀπὸ ἀπόψεως προτεραιότητος ἢ ἀλληλεξαρτήσεως. Ποσοτικῶς δὲ ποῖον τὸ βέλτιστον μέγεθος τῶν μονάδων καὶ ποίας ἀπαιτήσεις θέτουσιν εἰς τὴν ὑποδομήν. Προκειμένου περὶ ὑφισταμένων ἐπιχειρήσεων, πρέπει νὰ ἐκκαθαρισθῇ ποῖαι εἶναι ποιοτικῶς βιώσιμοι καὶ ποῖαι ἐκ τούτων δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν λόγῳ μεγέθους εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς βιομηχανικῆς Οἰκονομίας ὑπὸ καθεστῶς ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ. Συνήθως περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς βιομηχανίας παρ' ἡμῖν ἅπασαι αἱ ἐπιχειρήσεις μεταποιήσεως αἱ ἔχουσαι ὑπερβῆ τὸ μέγεθος τῆς χειροτεχνίας καὶ οἰκοτεχνίας, ἐνῶ εἶναι ζήτημα ἐὰν τὸ ἐν τέταρτον τῶν ὑφισταμένων ἐπιχειρήσεων ἱκανοποιῆ, λόγῳ μεγέθους, τὰς περὶ βιομηχανίας προϋποθέσεις (!). Τοῦτο ἔχει συχνὰ ὡς ἀποτέλεσμα, νὰ γίνωνται ἐκτεταμέναι συζητήσεις καὶ νὰ ζητῆται μετὰ φορτικότητος ἢ λήψις μέτρων δι' ἐν δῆθεν σοβαρὸν ζήτημα, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα πρόκειται περὶ πολλοῦ θορύβου διὰ τὸ τίποτε. Ὁ ὄγκος τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν νάνων καὶ μικρῶν αὐτῶν ἐπιχειρήσεων προκαλεῖ πολὺ μεγαλύτερας ἐντυπώσεις ἀφ' ὅ,τι πραγματικῶς ἴσταται ὀπισθεν αὐτῶν καὶ δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν.

Ἐτέρα ἀπαραίτητος ἐννοιολογικὴ διευκρίνησις εἶναι ἡ σημασία τοῦ κόστους

1) Π.χ., ἐκ τῶν 67 ἑλληνικῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς μελέτην τοῦ Ἀμερικανοῦ κ. Sullivan (1957), μόνον 5 ἔχουν τὸ ἐλάχιστον μέγεθος, τὸ ὅποιον θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας διὰ νὰ εἶναι βιώσιμα εἰς καθεστῶς ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ.

τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν. Ἡ εἰς πείσμα πάσης ὀρθῆς ἀπόψεως διατήρησις ὑψηλοῦ κόστους παρ' ἡμῖν ὀφείλεται εἰς τὰς ἐπικρατούσας ἔννοιαι τῆς ἐκλαϊκευμένης οἰκονομικῆς (Vulgäreconomie), τῆς κακῶς ἔννοουμένης πολιτικῆς κοινωνικῆς προνοίας καὶ τῶν ἀκολουθουμένων ἐνίοτε ψευδοσοσιαλιστικῶν ἀρχῶν, ἔστω καὶ ἂν αὐταὶ εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ συνόλου. Τοῦτου ἕνεκεν, γίνεται ἀγογγύστως παραδεκτὸν τὸ ὑψηλὸν κόστος τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, τὸ ὁποῖον ἐν συνεχείᾳ ἐπηρεάζει δυσμενῶς τὴν ὄλην λειτουργίαν τῆς ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς ἀπασχολήσεως καὶ εὐνοεῖ φαινομενικῶς μόνον ὀλίγους. Λέγομεν δὲ φαινομενικῶς μόνον, διότι, ὡς μᾶς διδάσκει ἡ ἐξέλιξις τῶν τελευταίων ἐτῶν, παρὰ τὴν ὑφισταμένην ὑψηλὴν δασμολογικὴν προστασίαν διαφόρων κλάδων παραγωγῆς, χάριν δῆθεν ἀπασχολήσεως, ἐξοικονομήσεως συναλλάγματος κλπ., ἣτις κυρίως προκαλεῖ καὶ διατηρεῖ τὸ ὑψηλὸν κόστος, αἱ πάσχουσαι ἐπιχειρήσεις δὲν κατώρθωσαν νὰ σωθοῦν. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς βιομηχανικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης διετυπώθη, ὅτι εἰς τρόπον αὐξήσεως τοῦ πραγματικοῦ εισοδήματος τοῦ γεωργοῦ καὶ διατηρήσεως χαμηλῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων του εἶναι ἡ μείωσις τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα οὗτος καταναλίσκει. Τὸ ἀντίθετον, συνεπῶς, συμβαίνει μὲ τὴν διατήρησιν τῆς δασμολογικῆς προστασίας (αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν εισαγομένων ἀγαθῶν) καὶ τοῦ ὑψηλοῦ κόστους εἰς τὴν βιομηχανίαν, τὸ ὁποῖον οὕτω παρασύρει πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὸ κόστος τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα πρὸς τὸ παρὸν ἀποτελοῦν τὰ 85 % τῶν ἐξαγωγῶν μας.

Ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἔννοιαι τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικῆ ἐπιπέδου θὰ ἐπιφέρει αὐτομάτως καὶ ἐκκαθάρισιν τῆς σημασίας καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς δασμολογικῆς καὶ τῆς πάσης ἄλλης φύσεως προστασίας.

Παρομοία σύγχυσις ἐπικρατεῖ καὶ διὰ τὰς ἔννοιαι τῆς χρηματοδοτήσεως καὶ τῶν πιστώσεων. Χαρακτηριστικὸν γινώρισμα τῆς ὑφισταμένης ἐλληνικῆς βιομηχανίας εἶναι ἡ εἰς πλείστας περιπτώσεις δυσμενῆς σύνθεσις τοῦ κεφαλαίου αὐτῆς. Τὸ ἐκ δανεισμοῦ καὶ πιστοδοτήσεως προερχόμενον κεφάλαιον τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι συχνὰ πολλαπλάσιον τοῦ ἰδίου αὐτῶν κεφαλαίου καὶ υπερβαίνει συχνὰ τὸ 75% τοῦ συνολικοῦ. Τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι εἰς τῶν βασικῶν συντελεστῶν τοῦ ὑψηλοῦ κόστους, λόγῳ τῶν δαπανῶν ἐξυπηρητήσεως τῶν ξένων κεφαλαίων, καὶ ὀδηγεῖ ἀναποτρέπτως εἰς ἀδυναμίαν συνεχίσεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων. Παρὰ ταῦτα, ὅμως, ἐν τῶν ἐντονώτερον διατυπουμένων αἰτημάτων τῶν πασχουσῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἡ λήψις μέτρων πρὸς αὐξήσιν τῆς πιστοδοτήσεως αὐτῶν, καὶ συνεπῶς ἔτι δυσμενεστέρας διαρθρώσεως τῶν κεφαλαίων των.

Θὰ ἦγε μακρὰν ἡ ἀπαρίθμησις ὄλων τῶν ἐννοιολογικῶν παρεξηγήσεων καὶ τῶν συλλογιστικῶν σφαλμάτων, τὰ ὁποῖα διέπουν τὴν ἐλληνικὴν βιομηχανικὴν Οἰκονομίαν. Πρέπει, συνεπῶς, νὰ διευκρινισθοῦν αἱ σχετικαὶ ἔννοιαι προτοῦ διαμορφωθῇ ἡ βιομηχανικὴ πολιτικὴ τῆς Χώρας.

Ἀνάγκη ἐξυγιάνσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης σκέψεως περὶ ἐπεκτάσεως.

της βιομηχανίας πρέπει να επιδιωχθῆ ἑντατικῶς καὶ ἡ ἐξυγιάνσις τῆς ὑφισταμένης. Τὴν κατηγορηματικὴν ὁμῶς ταύτην προσταγὴν δὲν προωθοῦν αἱ διατάξεις τοῦ Συμφώνου τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ὁποῖαι δίδουν δωδεκαετῆ προθεσμίαν διατηρήσεως τοῦ status quo. Καθ' ἡμᾶς, ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἡ ἰσχυροτέρα τροχοπέδη καθυστερήσεως τῆς ἐξυγιάνσεως. Ἡ μέχρι τοῦδε πείρα διδάσκει, ὅτι ἄνευ τῆς ἀμέσου ἀπειλῆς τοῦ συναγωνισμοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν λαμβάνονται μέτρα ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀνανεώσεως τῆς βιομηχανίας μὲ σκοπὸν τὴν μείωσιν τοῦ κόστους.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ. Ἐλευθερος δὲ συναγωνισμὸς σημαίνει υἱοθέτησιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συναλλαγῶν. Ἡ ἐπιβράδυνσις ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς ταύτης κατὰ μίαν δεκαετίαν θὰ ἔχη θλιβερὰ ἀποτελέσματα, διότι ἡ διαφορὰ στάθμης ἐξελίξεως μεταξὺ τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς ἐλληνικῆς Οἰκονομίας θὰ αὐξάνεται μὲ διαρκῶς ἐπιτεινόμενον ρυθμὸν. Ἐάν, λοιπόν, ἀρχίσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς μετὰ μίαν δωδεκαετίαν, ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς τότε στάθμης προόδου τῶν ἄλλων καὶ ἡμῶν θὰ εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα ἀφ' ὅ,τι εἶναι σήμερον, καὶ θὰ ἀπαιτήσῃ ἀσυγκρίτως μεγαλύτερας προσπάθειας διὰ νὰ γεφυρωθῆ, ἔάν τοῦτο θὰ εἶναι ποτὲ δυνατόν.

Φρονοῦμεν, ὁμῶς, ὅτι δὲν θὰ φθάσωμεν μέχρις ἐκεῖ, διότι ἐν τῷ μεταξύ, εὐθὺς ὡς ἐπέλθῃ ποιά τις νηφαλιότης, θὰ διερευνηθοῦν καὶ θὰ διευκρινισθοῦν αἱ ἀντίστοιχοι ἔννοιαι καὶ θὰ ζητήσωμεν μόνοι μας τὴν σύντημσιν τῶν προσπαθειῶν τοῦ Συμφώνου τῶν Ἀθηνῶν. Τότε μόνον θὰ ἀρχίσῃ νὰ δημιουργηθῆ καὶ παρ' ἡμῖν ὁ τύπος τῶν δημιουργικῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εἶναι τὸ κυριώτερον κεφάλαιον τῶν οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν. Ἐκεῖνο ποῦ κατέχουν αἱ προοδευτικαὶ αὐταὶ χώραι δέον νὰ μὴ ἀναζητηθῆ εἰς τὸν διατιθέμενον παρ' αὐτῶν παραγωγικὸν μηχανισμόν, ἀλλ' εἰς τὴν ἐφαρμογὴν δοκιμασμένων γνώσεων καὶ εἰς τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν πληθυσμῶν των ὅπως ἐφαρμόσουσιν τὰς γνώσεις ταύτας. Μὲ τὴν φράσιν αὐτὴν διατυπώνει καλύτερον πάσης ἄλλης θεωρίας ὁ ἐμπειρογνομόνων τοῦ Ο.Η.Ε. κ. Kuznets τὴν πνευματικὴν διάρθρωσιν τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν.

Διὰ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐξυγιάνσιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας, πρέπει κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἀποκαταστήσωμεν ὑγιᾶ οἰκονομικὴν διάρθρωσιν αὐτῆς. Ἡ ἐπίτευξις τῆς βασικῆς ταύτης ἀπαιτήσεως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ σήμερον, εἰμὴ μόνον μέσῳ τῶν Τραπεζῶν, διότι αὐταὶ ἀποτελοῦν παρ' ἡμῖν τὸ μόνον ὄργανον δημιουργίας πίστεως καὶ ἐπενδυσίμου κεφαλαίου. Εἶναι ἡ πρώτη βαθμὶς εἰς τὴν ἱεράρχησιν τῶν ὀργάνων ἐξειλιγμένης κεφαλαιοαγορᾶς. Αἱ Τράπεζαι ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ παίζουν τὸν πρωτεύοντα ρόλον καὶ εἰς τὰς οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας μὲ ἐλευθέραν Οἰκονομίαν, ὅπου λειτουργεῖ ἀρτίως ἡ διακίνησις τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου, τὸ χρηματιστήριον καὶ οἱ Ὅργανισμοὶ Ἐπενδύσεων (Holding). Σήμερον αἱ Τράπεζαι, πλην τῆς χορηγήσεως βραχυπροθέσμων πιστώσεων, ἐλέγχουν τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν κεφαλαίων. Τοιοῦτοτρόπως προάγουν τὴν ἀποταμίευσιν καὶ δημιουργοῦν ὑγιᾶ κεφαλαιοοράν. Διὰ τῆς πολιτικῆς τῶν πιστώσεων κατευθύνουν τὴν Οἰκονομίαν, ἐνισχύουν τὴν δημιουργίαν κεφαλαίου εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ προβαίνουν εἰς ἐξυγιάνσεις ἐπιχειρήσεων, μὲ

σκοπόν τὴν διατήρησιν καὶ ἐπαύξεισιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀπασχολήσεως αὐτῶν. Μὲ ἄλλους λόγους, αἱ Τράπεζαι σήμερον παρ' ἡμῖν εὐρίσκονται πρὸ νέων μέχρι τοῦδε ἀγνώστων ἀπαιτήσεων, τὰς ὁποίας θέτει εἰς αὐτὰς ἡ ἐπεκτατικὴ Οἰκονομία. Ἡ ἱκανότης τῶν ἰθυόντων τὰς Τραπεζὰς ἔγκειται εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχουν τοὺς ὡς ἄνω σκοποὺς χωρὶς νὰ ἐκθέσουν εἰς κίνδυνον τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ρευστότητα τῶν ἰδρυμάτων. Τοῦτου ἕνεκεν, πρέπει αἱ Τράπεζαι διαρκῶς νὰ δημιουργοῦν ἀντίστοιχα πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις ἀποθέματα. Εἶναι φυσικόν, κατόπιν τούτου, ὅτι αἱ δαπάναι αὐτῶν πρέπει νὰ τηροῦνται εἰς σχετικῶς χαμηλὸν ἐπίπεδον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ κέρδη των. Εἰς τὴν Ἑλβετίαν, π.χ., αἱ δαπάναι τῶν Τραπεζῶν δὲν υπερβαίνουν τὸ 50% τῶν κερδῶν των.

Λόγω, λοιπόν, τοῦ πρωταρχικοῦ ρόλου, τὸν ὁποῖον παίζουν αἱ Τράπεζαι εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς χώρας, φρονοῦμεν ὅτι ἡ κυρία φροντίς ἀναδιοργανώσεως τῆς Οἰκονομίας πρέπει νὰ ἔγκειται εἰς τὴν συμφῶνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω δημιουργίαν ἱκανότητος τῶν Τραπεζῶν νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς Οἰκονομίας. Σήμερον ἡ πρωτοβουλία τῆς προωθήσεως τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων παρ' ἡμῖν ἔφυγε κατὰ μέγα μέρος εὐτυχῶς ἀπὸ τὸν ἰδιωτὴν ἀποθησαυριστὴν καὶ μετεφέρθη εἰς τὰς Τραπεζὰς, κατόπιν τῆς συγκεντρώσεως παρ' αὐταῖς σημαντικοῦ τμήματος τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως. Συνεπῶς, πρέπει αὐταὶ πλέον νὰ ἐπιληφθοῦν λυσιτελέστερον ἢ μέχρι τοῦδε τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τῆς καταλλήλου καὶ σκοπίμου διοχετεύσεως τῶν καταθέσεων εἰς ἐπένδυσιν. Ἀπαιτεῖται ὅμως πρὸς τοῦτο ριζικὴ ἀναδιοργάνωσις τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων. Πῶς πρέπει νὰ γίνῃ αὕτη, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος.

Χαμηλὸν ἐπίπεδον ὑπηρεσιῶν

Συνήθως, ὅταν ἀναφέρονται οἱ ἀνασχαιτικοὶ παράγοντες τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, εἴθισται νὰ τονίζεται τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας καὶ ζητεῖται ἡ προώθησις τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὸ γεγονός ὅμως τοῦτο εἶναι ἐπακόλουθον μιᾶς γενικωτέρας καθυστερήσεως τῆς Χώρας εἰς τὸν τομέα τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τρόπον τινὰ ἐπακόλουθον τῆς καθυστερήσεως ταύτης. Ἡ καθυστέρησις παρ' ἡμῖν εἰς τὸν τομέα τῆς ἱκανότητος τῶν ἀνωτέρων στελεχῶν τοῦ οἰκονομικοῦ μηχανισμοῦ εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τὴν καθυστέρησιν τοῦ ἐργάτου εἰς τεχνικὴν ἀπόδοσιν. Ἡ ἀνεπάρκεια αὕτη ὀφείλεται ἀπολύτως μὲν εἰς τὸν πολὺ μικρὸν ἀριθμὸν, παρὰ τὰ γενικῶς λεγόμενα, τῶν ἀποφοίτων ἀνωτάτων σχολῶν παρ' ἡμῖν (0,3% τοῦ πληθυσμοῦ ἔναντι 3% τοῦλάχιστον τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν καὶ 6% τῆς Ρωσίας), σχετικῶς δὲ καὶ εἰς τὸ ὅτι τὸ ἐπίπεδον μεγάλου ἀριθμοῦ ἀποφοίτων ἀνωτάτων σχολῶν θεωρητικῆς μορφώσεως δὲν εἶναι τὸ πρέπον. Εἶναι γνωστόν, ὅτι σημαντικὸς ἀριθμὸς ἀποφοίτων δὲν ἐκπαιδεύεται συστηματικῶς εἰς τὰς ἀντιστοίχους σχολὰς, ἀλλὰ φοιτᾷ προχειρῶς εἰς διάφορα φροντιστήρια, ἀποκτῶν ἐπιφανειακῶς μόνον γνώσεις ἐπιτρεπούσας τὴν κτῆσιν τοῦ πτυχίου. Οἱ οὕτω ἐκπαιδευόμενοι δὲν ἐμβαθύνουν εἰς τὴν Ἐπιστήμην καί, ὅπερ τὸ κυριώτερον, δὲν ἀποκτοῦν τὴν πειθαρχημένην σκέψιν τοῦ ἐπιστήμονος.

Δυστυχῶς, εἰς περισσοτέρας ἀφ' ὅ,τι θὰ ἔδει ν' ἀναμένεται περιπτώσεις τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ μὲ ἀποφοίτους ξένων σχολῶν.

Ἀπὸ ἔρευναν, τὴν ὁποίαν διενήργησα τελευταίως μεταξὺ ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξήτουν διὰ τοῦ Τύπου νὰ ἐξεύρουν στελέχη διοικήσεως ἀνωτάτης μορφώσεως, ἐξάγεται ὅτι, παρὰ τὰς ἀθρόως ὑποβληθείσας αἰτήσεις πτυχιούχων, ἐλάχιστον ποσοστὸν ὑποψηφίων, μὴ ὑπερβῆκον τὸ 2 - 3%, ἀνταπεκρίνετο στοιχειωδῶς εἰς τὰς τιθεμένους ἀπαιτήσεις.

Εἶναι φανερόν, κατόπιν τούτου, ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν κατάλληλα διοικητικὰ στελέχη, ἢ δὲ ἐπιλογή γίνεται θάσει ἐνὸς «χαρτιοῦ» χωρὶς νὰ ἐλέγχωνται τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα, ἢ ἕλη λειτουργία τῆς βιομηχανικῆς Οἰκονομίας, μὴδὲ τοῦ τεχνικοῦ τομέως ἐξαιρουμένου, θὰ χωλαίνῃ, διότι ἡ διοίκησις εἶναι ἐκείνη ἢ ὁποία δίδει εἰς τὸν πάσης βαθμίδος τεχνικὸν τὰς δυνατότητας νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἱκανότητάς του. Πόσοι δοκιμασμένοι τεχνικοὶ ἀπέτυχον εἰς τὴν προσπάθειάν των ὅπως ἐπιφέρουν τεχνικὴν ἐξυγίανσιν, διότι δὲν εὔρον κατανόησιν ἢ καὶ διότι συνήντησαν καθόβουλον ἀντίδρασιν ἐκ μέρους τῶν διοικητικῶν ὀργάνων λόγῳ ἀμαθείας καὶ τυφλότητος.

Ἡ ἐπικράτησις τοῦ ἐμπειρισμοῦ εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ διοικητικὸν τομέα τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ἢ κυριωτέρᾳ αἰτία τῆς οἰκονομικῆς καὶ βιομηχανικῆς καθυστερήσεως τῆς Χώρας. Ὁ ἐμπειρισμὸς συνεπάγεται στατικὴν ἐνατένισιν τῶν προκυπτόντων ζητημάτων καὶ τῶν δημιουργηθεισῶν καταστάσεων. Ὁ ἐμπειροτέχνης φοβεῖται τὴν πρόοδον, διότι αἰσθάνεται ὅτι δὲν θὰ ἐπιζήσῃ ταύτης, ἐνῶ τοῦναντίον ὁ ἐπιστήμων ζητεῖ τὴν πρόοδον, διότι μόνον διὰ ταύτης δύναται νὰ καταλάβῃ τὴν προσήκουσαν εἰς αὐτὸν θέσιν. Ἐὰν καθίστατο δυνατόν νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Χώρας, ἐὰν τοῦτο ἐναπετίθετο εἰς χεῖρας τῶν ἑκατοντάδων ἐμπειρικῶν μικροεπιχειρηματιῶν ἤλεκτρισμοῦ, οἱ ὁποῖοι ὑφίσταντο τότε; Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ μὲ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν.

Δυνατότητες καὶ προοπτικὴ.

Ὡς διδάσκει ἡ ἀλματώδης οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῶν Κρατῶν-μελῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ κυρίως τῶν ὀλιγώτερον ἐκβιομηχανισμένων ἐκ τούτων, αἱ δυνατότητες ἀναπτύψεως εἰς τὰ πλαίσια τοῦ εὐρέος οἰκονομικοῦ χώρου εἶναι πρακτικῶς ἀπεριόριστοι. Παρὰ τὰς ἀναποφεύκτους μεταπτώσεις καὶ τὰς μοιραίας συνεπειάς διὰ τοὺς ὀλιγώτερον ἱκανοὺς πρὸς ἀναπροσαρμογὴν, ἢ αὐξήσις τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν τούτων εἶναι πρωτοφανῆς, μὴδέποτε μέχρι σήμερον ἐπιτευχθεῖσα εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Κόσμου.

Διὰ πρώτην φοράν ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη καὶ πολιτικὴ κατῶρθωσαν νὰ χρησιμοποιήσουν πλήρως τὰς τεχνικὰς προόδους διὰ νὰ καλύψουν τὴν ζήτησιν διὰ τῆς προσφορᾶς εὐθηγῶν ἀγαθῶν, νὰ αὐξήσουν τοιουτοτρόπως τὸ πραγματικὸν εἰσόδημα τῶν ἐργαζομένων καὶ νὰ ἐπιτύχουν διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς ζητήσεως πλήρη ἀπασχόλησιν.

Ἡ ἀποδέσμευσις τῆς Οἰκονομίας ἀπὸ τῶν περιορισμῶν τῶν παρεμβατισμῶν ἀπεδείχθη ὡς ἐν τῶν ἰσχυροτέρων κινήτρων οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, διότι τοιουτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος κατῶρθωσε νὰ ἀποβάλῃ τοὺς φραγμούς, οἱ ὁποῖοι ἐτίθεντο εἰς τὴν δημιουργικὴν του δρασίαν. Τὸ φάσμα τῶν περιοδικῶν κρίσεων (κύκλον 7 ἔτων παρεδέχετο ἢ παλαιότερα ἐπιστήμη) ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὰς χώρας ταύ-

τας, τῶν ὁποίων σήμερον ἡ μόνη φροντίς εἶναι, ὄχι τὸ πῶς θ' ἀπασχολήσουν τοὺς πληθυσμούς των, ἀλλὰ τὸ πῶθεν θὰ ἐξεύρουσιν ἐργατικὰς χεῖρας διὰ ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συνεχῶς αὐξανομένων ἀναγκῶν εἰς ἐργασίαν, παρὰ τὴν ἐντατικὴν αὐξησίν τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας διὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς αὐτοματοποιήσεως. Ἡ οἰκονομικὴ ἐλευθερία ἐπεσφράγισε τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν, ὡς τὴν φαντάζεται ὁ δυτικὸς κόσμος, διότι οἰκονομικοὶ καὶ πολιτικοὶ περιορισμοὶ θάβουν παραλλήλως. Ἡ κατευθυνομένη Οἰκονομία εἶναι κοινὸν γνώρισμα τῶν δικτατορικῶν καθεστώτων πάσης ἀποχρώσεως.

ὑπὸ τὰς συνθήκας, λοιπόν, αὐτάς, αἱ ὁποῖαι πραγματοποιοῦνται ἐντὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ποῖαι δυνατότητες προσφέρονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν;

Ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ μᾶς προσφέρει :

Πρῶτον, ἀπεριορίστους δυνατότητας προσφορᾶς τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων πρὸς ἀγοραστικὸν κοινὸν ἠξιεμένης ἀγοραστικῆς ἰκανότητος. Τὰ προϊόντα μας, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὰς ἀγοραστικὰς συνθήκας τῆς προπολεμικῆς ἐποχῆς καὶ τῆς ἀμέσου μεταπολεμικῆς ἐθεωροῦντο εἶδη πολυτελείας καὶ ἡμιπολυτελείας, εἶναι σήμερον διὰ τὰς χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, λόγῳ τοῦ ὑψηλοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐργαζομένων, προϊόντα συνήθους καθημερινῆς χρήσεως. Ἡ κατανάλωσις τῶν ἐνδιαφερόντων ἡμᾶς προϊόντων εἰς τὰς χώρας ταύτας, αὐξηθεῖσα μεταξὺ 1938 καὶ 1958 πέραν τοῦ διπλασίου, φθάνει διὰ πλεῖστα ἐκ τούτων (φρούτα, χυμοὶ) τὸ 300%. Ἡ ἀντίστοιχος ἐλληνικὴ παραγωγή δὲν ἔχει αὐξηθῆ δι' οὐδὲν ἐκ τούτων πέραν τοῦ 50%, κυμαινομένη διὰ τὰ πλεῖστα περὶ τὸ 20% τῆς μεγίστης προπολεμικῶς ποτὲ ἐπιτευχθείσης (ἰδὲ Π. Σαραντοπούλου: Ἐξαγωγαὶ καὶ Ἀνασυγκρότησις).

Ἐναπόκειται συνεπῶς εἰς ἡμᾶς, βάσει κριτηρίων ἐμπορικοῦ συναγωνισμοῦ, νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰς δυνατότητας τοποθετήσεως τῶν προϊόντων μας εἰς τὰς ἀγορὰς ταύτας.

Δεύτερον, ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ θὰ μᾶς προσφέρῃ τὰ κεφάλαια τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὰς τεχνικὰς ἐπενδύσεις, αἱ ὁποῖαι χρειάζονται διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸ ὡς ἄνω ἀπαιτούμενον ὕψος παραγωγῆς καὶ νὰ δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα μᾶς ζητοῦν αἱ ἀγοραὶ τῆς Κοινότητος. Τονίζομεν δὲ τὸ ὅτι μᾶς ζητοῦν ὠρισμένα προϊόντα, διότι, μὲ τὴν εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας, δὲν τυγχάνομεν μόνον πλεονεκτημάτων διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν προϊόντων μας εἰς τὸν εὐρὺν οἰκονομικὸν ὄριον, ἀλλὰ ἀναλαμβάνομεν καὶ μεγίστην ὑποχρέωσιν νὰ τὸν ἐφοδιάζωμεν μὲ αὐτά. Τὰ κεφάλαια ταῦτα εἶναι ἀπαραίτητα εἰς τὴν Χώραν, διότι τὰ μέχρι σήμερον δι' ἐπενδύσεις διατιθέμενα δὲν καλύπτουν εἰμὴ τὸ 20-30% τῶν ἀπαιτούμενων διὰ τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν. Μέχρι πρό τινας, ὡς γνωστόν, ὁ ρυθμὸς ἀπορροφήσεως τῶν κονδυλίων δημοσίων ἐπενδύσεων ἦτο, ἐξ ὀργανωτικῶν κυρίως λόγων, θραδύς. Ἀπὸ τριετίας, ὅμως, ὁ ρυθμὸς ἐπιταχύνεται καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον ὥστε τὰ κονδύλια ταῦτα νὰ ἀπορροφῶνται ἐμπροσθέντως. Ἐρχισε πλέον νὰ καταφαίνεται, ὅτι τὰ δι' ἔργα ὑποδομῆς διατιθέμενα ποσὰ δὲν εἶναι πλέον ἀρκετά. Παραλλήλως ἐντείνεται καὶ ὁ ρυθμὸς τῶν εἰς συνάλλαγμα δαπανῶν διὰ τὴν προμήθειαν ὕλικου (ἐξ-ηλεκτρισμὸς, σιδηρόδρομοι, τηλεπικοινωνίαι κ.ο.κ.). Τὰς τελευταίας ταύτας ἀνάγκας θὰ βοηθήσῃ ἀσφαλῶς νὰ καλύψωμεν ταχέως τὸ σχετικὸν δάνειον τῆς Κ.Ε.Α.

Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ὑποδομῆς εἶναι τὰ μάλιστα ἐπιτακτικῆ, διότι πρέπει νὰ δημιουργήσωμεν συνθήκας ἐκκινήσεως ὅσον τὸ δυνατόν πλησιάζουσας τὰς ἐκεῖ ὑφισταμένους.

Ἐντελῶς ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας ἐνέχει τὸ ζήτημα τῆς κινητοποιήσεως ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς ἐπενδύσεως ἐγχωρίων καὶ ξένων κεφαλαίων.

Ὁ ρυθμὸς ὅμως τῆς κινητοποιήσεως ταύτης δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ὁ ἀπαιτούμενος. Τὰ αἷτια εἶναι πολλὰ, μερικὰ τῶν ὁποίων ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω, τὸ δὲ σύμφωνον τῶν Ἀθηνῶν ἀμφίβολον εἶναι ἂν θὰ δημιουργήσῃ τὰ κίνητρα, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποβοηθήσουν τὴν ἐπιτάχυσιν τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο ἐξυγιάνσεως τῆς βιομηχανικῆς Οἰκονομίας. Παραλλήλως, ὅμως, πρὸς τὴν ἔλλειψιν τῶν κινήτρων τούτων λαμβάνονται, κατ' ἐντελῶς ἀνεξήγητον τρόπον καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς συνδέσεως μετὰ τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὡς τὰ ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω, ἐσωτερικὰ μέτρα παρεμποδίσεως τῶν ἐπενδύσεων, ὡς π.χ. τὰ μέτρα περὶ κορεσμοῦ, αἱ σκοπιμότητες κ.ο.κ. Τὸ βασικώτερον ὅμως ἐμπόδιον διὰ τὴν κινητοποίησιν τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας εἶναι ἡ ὑφισταμένη φαλκιδεύσις τῶν ἀρχῶν ἐνοχῆς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τὴν σκοπιμότητα καὶ χρησιμότητα τῶν ὁποίων ἔχουν ἐδραιώσει χιλιετηρίδες πρακτικῆς ἐφαρμογῆς. Πρέπει συνεπῶς νὰ καταργηθοῦν ἀμέσως οἱ φαλκιδεύοντες τὰς ἀρχὰς ταύτας νόμοι καὶ διατάξεις βάσει τῶν ὁποίων ὁ χρεώστης δύναται πρακτικῶς νὰ μὴ πληρῶνῃ τὰ χρέη του, ὁ δὲ πιστωτὴς νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ δι' ὑποθήκην λόγῳ τῶν ἀποκλεισθειῶν «προνομοιοῦχων ἀπαιτήσεων». Δὲν εἶναι νοητὸν νὰ ζημιουταὶ ὁ ἰδιώτης χρηματοδότης διότι τὸ Κράτος ἢ τὸ I.K.A. ἡμέλησαν νὰ εἰσπράξουν ἐγκαίρως τὰ εἰς αὐτὰ ὀφειλόμενα. Τοιοῦτρόπως παρεμποδίζεται ἡ ἐκβιομηχάνισις καὶ συνεπῶς οὔτε ἡ προσφορὰ ἀγαθῶν, τῶν ὁποίων ἔχομεν ἀνάγκην δι' ἐξαγωγάς, πρόκειται νὰ ἀυξηθῇ, οὔτε τὸ κόστος νὰ βελτιωθῇ.

Τρίτον, τέλος, μόνον ἡ ἐνεργὸς συνεργασία μας μετὰ τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν θὰ βοηθήσῃ, ὅπως ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου λύσωμεν τὸ βασικώτερον ζήτημα τῆς κοινωνικῆς μας ἀναπτύξεως, τὸ ζήτημα τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Χαρακτηριστικὸν τῶν ἀναπτυσσομένων οἰκονομικῶς χωρῶν εἶναι, ὅτι μετὰ τὴν ὑπερπήδησιν τῆς ἀρχικῆς ἀδρανεῖας ἢ ἀυξήσεως τῆς ἀπασχολήσεως λαμβάνει ἐπιταχυνομένην μορφήν, δίκην διογκώσεως κυλιομένης χιονοσφαίρας.

Εἶναι τοῦτο φυσικόν, διότι ἕκαστον ἀτομικὸν εἰσόδημα, τὸ ὅποσον δημιουργεῖται, προκαλεῖ ἀντίστοιχον κατανάλωσιν καὶ συνεπῶς παραγωγὴν καὶ ἀπασχόλησιν. Τοῦτο συνέβη εἰς ὅλα τὰ Κράτη τῆς Δ. Εὐρώπης μετὰ τὴν υἱοθέτησιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἀποδεσμεύσεως τῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς προωθήσεως τῆς δημιουργικότητος τοῦ ἐπιχειρηματίου διὰ τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ. Κάτι παρόμοιον πρέπει νὰ ἀναμένωμεν καὶ ἡμεῖς, ἂν ἐφαρμόσωμεν εἰς τὴν Οἰκονομίαν μας παρόμοια συστήματα.

Αἱ ἀνωτέρω δυνατότητες διαφαίνονται καθαρὰ καὶ ἔχουν κατακτήσει κοινοτοπία, συναντώμεναι σήμερον εἰς πᾶν δημοσίευμα περὶ Κοινῆς Ἀγορᾶς. Ἡ προοπτικὴ ὅμως τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας μετὰ τὴν σύνδεσιν ἐπιτρέπει

νά ευελπιστώμεν, ὅτι συντόμως θά τὰς πραγματοποιήσωμεν καί ἡμεῖς ; Φρονοῦμεν ἀδιστάκτως : ὅχι. Ἡ δωδεκαετής διατήρησις τῆς προστασίας καί αἱ λοιπαί ἐπιφυλάξεις διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν ἀρχῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς θά διατηρήσουν τὸ σημερινὸν καθεστὼς τῆς φυτοζωίας, χωρὶς νὰ ὠφελήσουν κατὰ τίποτε τοὺς ὑπὲρ ὧν τὰ προστατευτικὰ μέτρα. Οἱ οἰκονομικοὶ νόμοι εἶναι ἀδυσώπητοι καὶ διαμορφοῦνται πάντοτε ἀναλόγως τῆς ἐκάστοτε τοποθετήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ συνόλου. Συμβιβασμοὶ καὶ φαλκιδεύσεις δὲν φέρουν ποτὲ εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν. Ἡ μάχη διὰ τὴν οἰκονομικὴν νίκην θ' ἀπαιτήσῃ πολὺν ἰδρωτὰ καὶ ἀρκετὰ δάκρυα, διὰ νὰ ὀμιλήσωμεν μὲ τὸ περίφημον ἀπόφθεγμα τοῦ Τσῶρτσιλ. Ἐὰν ὁμως δὲν διεξαγάγωμεν τὴν μάχην ταύτην μὲ ὄλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς οἰκονομικῆς στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς τῆς παρατάξεως τὴν ὁποίαν ἐξελέξαμεν, ἀλλὰ δι' ὑπεκφυγῶν καὶ φαλκιδεύσεων, χάριν ὑποστηρίξεως καὶ διατηρήσεως ὀργανωμένων συμφερόντων, τὰ ἀποτελέσματα θά εἶναι πενιχρὰ ἔναντι τῶν θυσιῶν.

Ἐλπίζομεν, ὁμως, ὅτι, εὐθὺς ὡς ἐκκαθαρισθοῦν αἱ σχετικαὶ ἔννοιαι καὶ ἀποσαφηνισθῇ δι' ἀριθμῶν ποῖον τὸ συμφέρον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ συνόλου ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ δῆθεν ὠφελήματα τῆς ἀκολουθουμένης προστατευτικῆς πολιτικῆς, θά ἐπιδιώξωμεν μόνοι μας τὴν σύντημσιν τῶν σχετικῶν προθεσμιῶν, ὡς ἔπραξαν καὶ ἄλλοι, διὰ ν' ἀποβάλλωμεν τὰς κακὰς συνηθείας τοῦ παρασιτισμοῦ καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν νέων ἰδεῶν καὶ τῆς δημιουργικῆς δράσεως.